

Gemeentelijke tucht

Inhoud

Gemeentelijke tucht	1
1 INLEIDING	1
2. DE NOODZAAK VAN TUCHT	3
3. HET DOEL VAN TUCHT	6
4. DE UITOEFENING VAN DE TUCHT	7
5. VERSCHILLENDE VORMEN VAN TUCHT	9
1. Herstel bij het overvallen worden door een overtreding	9
2. Terechtwijzing van en onttrekking aan hen die ongeregeld wandelen	9
3. Openlijke bestraffing	11
4. Handelen met een sektarisch mens	12
5. Markeren en onttrekken aan tweedrachtzaaiers	12
6. Het zwijgen opleggen	13
7. Persoonlijke overtreding	15
8. Het wegdoen (uitsluiten) van een boze	19

1 INLEIDING

Het huis van God

In het Oude Testament woonde God in het midden van de kinderen van Israël. Eerst in het met bloed besprenkelde Heilige der Heiligen van de tabernakel en later in de tempel. Maar nu, na de dood en opstanding van Christus, woont God 'niet in tempels met handen gemaakt', zoals Paulus dat uitdrukte toen hij tegen de Atheners sprak (Hand. 17:24). Zijn huis en woonplaats op aarde is nu de Gemeente (1 Tim. 3:15; 1 Kor. 3:16).

In Efeze 2:19-22 lezen we: 'Zo bent u dan geen vreemdelingen en bijwoners meer, maar u bent medeburgers van de heiligen en huisgenoten van God, gebouwd op het fundament van apostelen en profeten, terwijl Jezus Christus Zelf de hoeksteen is, in wie het hele gebouw, goed samengevoegd, opgroeit tot een heilige tempel in [de] Heer; in wie ook u mee opgebouwd wordt tot een woonplaats van God in de Geest'.

Deze verzen leren ons dat de gelovigen door de Geest, in Christus, samen opgebouwd worden tot een woonplaats van God, op het fundament van de apostelen en profeten met Christus als hoeksteen. Zodra iemand behouden is, wordt hij als een steen toegevoegd aan dit geestelijke huis. En goed samengevoegd groeit het op tot een heilige tempel in de Heere. Als we het zo bekijken is de Gemeente een huis in aanbouw. Pas als de laatste ziel behouden wordt in de tijd van de Gemeente, de tijd van de genade, is het huis compleet en komt de Heere de Zijnen halen.

Petrus schrijft hier in zijn eerste Brief ook iets over. Hij zegt: '... wordt ook uzelf, als levende stenen gebouwd, een geestelijk huis, een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden te offeren, die aangenaam zijn voor God door Jezus Christus' (2 Pet. 2:5). De gelovigen worden hier als levende stenen

voorgesteld, gebouwd op Christus, de levende Steen. En zij vormen een geestelijk huis om geestelijke offers van dank en eer aan God te offeren.

Zo zien we ook dat de Heere in Mattheüs 16:18 zegt: 'op deze rots (dat is Hijzelf) zal Ik Mijn Gemeente bouwen, en de poorten van de hades zullen haar niet overweldigen'. Hier zien we hoe Christus Zelf Zijn huis, de Gemeente, begon te bouwen op de pinksterdag en dat nog doet. En zij staat vast, ondanks alle machten van de hel die door de eeuwen heen door de satans volgelingen zijn aangewend in hun vele pogingen om haar te vernietigen.

Het is een levend, geestelijk huis van ware gelovigen, waarin God woont door Zijn Geest. Het is Zijn huis en tempel, Zijn woonplaats, vanaf haar ontstaan, toen de Geest van de hemel neerdaalde in Handelingen 2. Tegen de gemeente in Korinthe zegt Paulus: 'Weet u niet, dat u Gods tempel bent en dat de Geest van God in u woont?' (1 Kor. 3:16). Al de gelovigen in Korinthe samen vormden Gods tempel, Zijn huis in die plaats.

Dat geldt nu ook voor de ware gelovigen waar ook ter wereld. Dit is de betekenis van de uitdrukking 'het huis van God'. Het is geen kerkgebouw gemaakt van echte stenen en hout dergelijke, zoals je vaak hoort zeggen. Het is een geestelijk gebouw, gemaakt van levende stenen, de gelovigen in Christus.

Orde en verantwoordelijkheid

Deze twee grondgedachten zijn ten nauwste verbonden met de Gemeente als het huis van God. God is een God van orde en als Hij woont in een huis dan moet alles daar overeenstemmen met Zijn gedachten en orde. Er is dan verantwoordelijkheid om die woonplaats rein en heilig te houden want: Uw heiligheid is een sieraad voor Uw huis, HEERE, tot in lengte van dagen' (Ps. 93:5). Er moet dus tucht en orde zijn in de Gemeente, omdat het de woonplaats van de heilige God is.

Paulus' reden om de eerste Brief aan Timotheüs te schrijven was dat hij en ook wij zouden weten, hoe men zich moet gedragen in het huis van God, dat is de Gemeente van de levende God (3:15). We zien hier dus dat we ons op een speciale manier moeten gedragen in het huis van God en dat er orde, heiligheid en tucht verbonden zijn aan het feit dat wij Gods huis zijn, tot Zijn huis behoren.

Als we verderop over tucht gaan spreken, doen we dit alleen in verband met de Gemeente als het huis van God. Op andere plaatsen wordt de Gemeente voorgesteld als het lichaam van Christus. De hoofdgedachte bij het lichaam van Christus is genade, positie en een levende relatie met Christus, het verheerlijkte Hoofd. Van dit lichaam kan niemand een lid afsnijden en nog minder kan er door menselijke kracht een lid worden toegevoegd, maar in het huis van God kan iemand van de gemeenschap worden afgesneden door een bestraffing of uitsluiting. De heiligheid van Gods huis maakt zo iets noodzakelijk, als er ernstig kwaad wordt getolereerd in het leven van iemand die in gemeenschap is (vgl. 1 Kor. 5:13).

Twee voorstellingen van het huis

In de Bijbelgedeelten die we al besproken hebben (Ef. 2 en 1 Petr. 2) zagen we de ene voorstelling van het huis van God. Daar bouwde Christus, en de ware gelovigen werden als levende stenen toegevoegd. Omdat Christus bouwt is daar alles volmaakt. In deze voorstelling vallen het huis van God en het lichaam van Christus samen, zij bestaan louter uit gelovigen.

Maar in 1 Korinthe 3 vinden we een andere voorstelling van het huis van God. Daar bouwen mensen met eigen verantwoordelijkheid en daar zien we falen. We lezen daar: 'Want wij zijn Gods medearbeiders; Gods akker, Gods gebouw bent u. Naar de genade van God, die mij gegeven is, heb ik als een wijs bouwmeester het fundament gelegd en een ander bouwt erop. Maar een ieder zie toe, hoe hij er op bouwt' (vs. 9-10). Dan gaat de apostel verder en spreekt over het bouwen op het fundament met goud, zilver, kostbare stenen, hout, hooi en stoppels. En hij zegt dat het vuur zal beproeven hoe ieders werk is, in de dag van het oordeel, als de beloning zal worden gegeven voor werk dat het vuur doorstaat, vs.12-15. Het is duidelijk dat hout, hooi en stoppels niet standhouden in

het vuur. Deze verkeerde materialen stellen de naam-Christenen voor, die door mensenwerk in Gods gebouw zijn binnengebracht. Bij deze voorstelling van het huis van God op aarde, waar het werk in de handen van mensen is overgegeven, zien we gebreken en worden vaak niet-wedergeboren belijders verward met ware gelovigen.

In het begin, in de dagen van de apostelen, kwam het huis dat mensen bouwden overeen met het lichaam van Christus en het huis dat Christus bouwt. De Heere voegde aan de Gemeente toe wie behouden werden en iedereen die in het huis van God werd binnengebracht waren ware gelovigen. Maar al spoedig zien we hoe Simon de tovenaer beleed te geloven. Hij werd gedoopt en ontvangen in het huis van God, de Christelijke gemeenschap. Later echter bleek dat deze man niet bekeerd was en niet recht stond tegenover God (Hand. 8).

Hier zien we misschien het eerste falen, het eerste verkeerde materiaal van hout, hooi of stoppels dat door de mens in Gods huis werd binnengebracht. Hij was geen levende steen en daarom geen lid van het lichaam van Christus. In het huis was nu iets wat niet in het lichaam was, zodat niet langer dezelfde personen in beide waren. Het huis werd groter dan het lichaam.

Dit bouwen met gemengd materiaal in het huis van God is sindsdien voortgegaan. Het is dus nu erg belangrijk om onderscheid te maken tussen de twee voorstellingen van het huis van God: het volmaakte dat Christus bouwt, en dat wat de mens bouwt met verkeerd materiaal.

Al aan het einde van het leven van de apostel Paulus was het huis van God een 'groot huis' geworden. Er waren vaten tot eer en vaten tot oneer, vaten van goud en zilver en vaten van hout en aardewerk, om een vat tot eer te zijn, geheiligd, bruikbaar voor de Meester, geschikt voor alle goed werk, was het nodig om zich af te scheiden van de vaten tot oneer in het huis (2 Tim. 2:20-21). Dat is het huis dat door de mens gebouwd wordt.

In dit verband is het goed om tot slot op te merken dat het dopen met water een uiterlijk teken is van de Christelijke belijdenis, dat iemand een plaats geeft in het huis van God dat door mensen gebouwd wordt, terwijl de doop met de Heilige Geest alleen iemand kan brengen in het lichaam van Christus (zie 1 Kor. 12:13).

2. DE NOODZAAK VAN TUCHT

In de inleiding zagen we dat de Gemeente het huis van God op aarde is en hoe dit beeld van de Gemeente in het bijzonder spreekt over orde en verantwoordelijkheid. We zagen dat God een God van orde is en dat, als Hij in een huis woont zoals Hij nu in de Gemeente woont, dat huis moet voldoen aan Zijn gedachten over orde. Het is daarom onze verantwoordelijkheid om de Gemeente, Zijn woonplaats, rein te houden: 'Uw heiligheid is een sieraad voor Uw huis, HEERE' (Ps. 93:5).

In 1 Timotheüs 3:14,15 lezen we: 'Deze dingen schrijf ik u in de hoop spoedig tot u te komen. Maar als ik uitblijf, dan weet u hoe men zich moet gedragen in het huis van God, dat is de Gemeente van de levende God, de pilaar en grondslag van de waarheid'. De reden voor Paulus om deze Brief aan Timotheüs te schrijven, is dat hij en wij zouden weten hoe wij ons te gedragen hebben in het huis van God. We leren hier dus dat ons gedrag zo moet zijn als het in Gods huis past en dat orde, heiligheid en tucht gehandhaafd moeten worden in Zijn woonplaats.

Gods heiligheid

Tucht in de Gemeente is noodzakelijk, omdat haar hoofd de Heilige en Getrouwe is (Openb. 3:7) die midden onder Zijn volk is en Wiens ogen te rein zijn om het kwade te kunnen zien (Hab. 1:13). Zonde kan niet ongestraft worden toegelaten en kwaad kan niet worden getolereerd waar de Heilige Zijn

woonplaats heeft. Zijn huis moet rein zijn en blijven. Psalm 101:7 zegt: 'Wie bedrog pleegt, zal binnen Mijn huis niet verblijven; wie leugens spreekt, zal voor Mijn ogen geen stand houden'. Verder is het nog belangrijk op te merken dat wij het hebben over de Gemeente die ons in de Bijbel wordt voorgesteld als het huis van God. We herhalen nogmaals nadrukkelijk dat we hier niet moeten denken aan het lichaam van Christus.

Christus' gezag bewaren

In Hebr. 3:6 lezen we van Christus dat Hij: 'als Zoon over Zijn huis, Wiens huis wij zijn'. Omdat Christus de Zoon is over Zijn huis moet ook Zijn gezag gehandhaafd worden en de wetteloosheid van mensen buitengesloten. Wat Zijn wil is moet openbaar worden. We zijn daarom verantwoordelijk om te handelen volgens de regels van Zijn Woord, om Zijn huis rein te houden. Dat is de tucht van Christus als Zoon over Zijn huis. Gemeentelijke tucht is een geestelijke zaak.

De tucht van de Vader is de zorg die een vader heeft voor zijn kind (zie Hebr. 12). Dat is een persoonlijke oefening van liefde en genade die voortkomt uit Gods liefdevolle hart als Hij Zich bezighoudt met Zijn afdwalend kind. Het is de zorg die de Vader heeft voor Zijn familie. Deze tucht verschilt in elk opzicht van de tucht die Zijn Zoon uitoefent over Zijn huis.

Tucht of discipline betekent de onderwerping aan regels, het ontwikkelen van de gewoonte om te gehoorzamen door onderricht en lering, correctie en bestraffing. Het is het opvoedend onderricht voor een discipel. Dit is nodig in huis, op school, in de regering van een land, maar evengoed in het huis van God. Zonder gehoorzaamheid kan geen enkele instelling zich handhaven.

Als er geen tucht en Goddelijke orde wordt gehandhaafd in de Gemeente, zal het al gauw duidelijk worden dat de werking van de Heilige Geest aan banden wordt gelegd en tenslotte zelfs Zijn dienst volkomen wordt uitgeblust. Alles waarin Christus oneer wordt aangedaan en wat in strijd is met Zijn Woord bedroeft de Heilige Geest. Hij kan niet zegenen waar ongehoorzaamheid, zelfzucht en zonden zijn. Geestelijke nood en gebrek aan kracht in Gods huis (Wiens huis wij zijn) is dan ook het onvermijdelijke gevolg van het nalaten van tucht die moest worden uitgeoefend tot eer en verheerlijking van de Heere (vgl. Hebr. 3:6).

De werking van het zuurdeeg van de zonde

Een andere reden voor de noodzaak van tucht in de Gemeente is, dat de zonde werkt als zuurdeeg dat het hele deeg doorzuurt. Dit leert de apostel ons in 1 Korinthe 5:6-8: 'Weet u niet dat een weinig zuurdeeg het hele deeg zuur maakt? Zuivert het oude zuurdeeg uit, opdat u een vers deeg moogt zijn, u bent immers ongezuurd'. Het karakter van zuurdeeg is, dat zelfs het kleinste deeltje ervan zich verspreidt en het hele deeg doorzuurt. De enige mogelijkheid om deze verzurende werking te stoppen is om het uit te zuiveren of het te bakken in een oven zodat de werking ervan wordt gestopt. (Noot v.d. vertaler: we vinden dit o.a. in Lev. 23:17.)

Precies zo zal ook zonde zich in een gemeente verspreiden en de hele gemeente doorzuren als het niet geoordeeld en uitgezuiverd wordt. Zonde verontreinigt! Daarom moet zonde geoordeeld worden zodra het openbaar wordt, anders zal het zich verspreiden en de hele gemeenschap bederven.

Tucht is daarom nodig, om de verontreinigende werking van de zonde in de Gemeente te stoppen en haar zo rein en 'ongezuurd' te houden. En als er iemand is in wiens hart het zuurdeeg van de zonde werkt, en hij doet niets uit op het onderricht, de vermaningen, waarschuwingen en Goddelijke zorg, hij wil zichzelf niet veroordelen maar gaat door op zijn eigen weg, dan moet de gemeente nadat zij er alles aan gedaan heeft om hem terug te brengen, deze door zuurdeeg aangetaste persoon overleveren en hem verwijderen, uitzuiveren, zodat de gemeente niet 'doorzuurd' wordt door deze persoon. Maar bij tucht moeten we niet alleen maar denken aan een gerechtelijke handeling waarbij besloten wordt om de betrokkene uit te sluiten en hem buiten de gemeente te plaatsen. Het grote doel van tucht moet altijd zijn het voorkomen dat iemand van de gemeenschap van de gelovigen zou moeten

worden weggedaan. Meer dan 95% van de tucht die in de gemeente plaatsvindt zou een persoonlijk karakter moeten hebben, het uitoefenen van herderlijke zorg en niet een optreden van de hele gemeente die oordelend handelt. Het doel van alle tucht moet zijn om te corrigeren en te herstellen. Eigenlijk behoort de uiterste behandeling waarbij iemand buiten de gemeente wordt geplaatst niet meer tot de tucht. Het is in wezen een erkenning dat de tucht zonder resultaat is gebleven en dat er niets meer aan gedaan kan worden. Dan wordt zo iemand als een zondaar buiten de gemeente gezet. De gemeente heeft dan niets meer tot zo iemand te zeggen, tenzij er herstel is en hij zich tot de Heere bekeert.

Binnen de Gemeente wordt op verschillende wijzen tucht uitgeoefend tot eer van God en tot zegen van de zielen (1 Kor. 5:12). De heiligen worden zo geleid op het pad van de gehoorzaamheid en leren de wegen van de Heere te bewandelen. Ze worden opgevoed om te weten hoe zij de Heere welbehaglijk kunnen zijn en zich te gedragen zoals het heiligen betaamt. Het is dus onontkoombaar dat er tucht volgens Gods Woord wordt uitgeoefend in het midden van de Gemeente - het huis van God.

3. HET DOEL VAN TUCHT

1. Handhaving van Gods eer

Het eerste waar we ons nu mee moeten bezighouden als we het doel van tucht gaan bestuderen is, het handhaven van de eer van God en de verheerlijking van Zijn heilige Naam. Hij woont in de Gemeente en als daar kwaad wordt toegelaten dan is Zijn heilige Naam daarmee gemoeid en wordt die onteerd. De Gemeente is een plaats waar Zijn heilige tegenwoordigheid thuis hoort en er moet over gewaakt worden dat Zijn glorie en heerlijkheid daar gehandhaafd blijft, doordat elke vorm van zonde en kwaad die zich daar openbaart wordt geoordeeld. Dit moet het eerste doel van elke tucht in de Gemeente zijn. Door de dwalenden terecht te wijzen en kwaad te oordelen wordt Zijn Naam rein gehouden van de wereld en Zijn eer en heerlijkheid gehandhaafd. Als een gemeente weigert om kwade leer en gewoonten te oordelen is zij niet meer een gemeente van God, maar doet zij Zijn heilige Naam schande en oneer aan.

2. Reiniging van de gemeente

Erg nauw daarmee verbonden is, dat door de tucht en het oordelen van het kwaad de Gemeente gereinigd wordt voor het oog van de wereld. Wij moeten als lichten schijnen in deze wereld, zodat onze goede werken gezien worden en onze Vader, Die in de hemelen is, verheerlijkt wordt (Mat. 5:16). Wij moeten een getuigenis zijn en de wereld let nauwkeurig op ons, die met Gods Gemeente verbonden zijn.

Als een gelovige in zonde valt en kwaad doet wordt de Naam van de Heere oneer aangedaan en het getuigenis van de Gemeente is dan in het geding. Maar als de schuldige onder de tucht valt en het kwaad geoordeeld wordt, dan wordt het getuigenis van de Gemeente bewaard voor het oog van de wereld, ondanks de aangedane oneer. Want als er bekend wordt dat wie kwaad doet wordt uitgesloten en geen omgang meer heeft met de Gemeente, wordt het aanzien van de Gemeente bewaard en openlijk gezuiverd van het kwaad dat in haar midden was. De heiligheid van de naam van de Heere, die met de Gemeente verbonden is, is dan bewezen.

Nadat de Korinthiërs de tucht hadden uitgeoefend en de zondaar uit de Gemeente hadden weggedaan kon Paulus dan ook schrijven: 'In alles hebt u bewezen zelf rein te zijn in deze zaak' (2 Kor. 7:11).

Als iemand anders, die minder zorgeloos handelde, door tucht terechtgewezen wordt en daardoor nauwgezetter gaat wandelen, dan wordt ook dat door de wereld opgemerkt. De naam van de Heere wordt daardoor verheerlijkt en de Gemeente zal een goed getuigenis hebben. Ook dit is een belangrijk en noodzakelijk doel van de tucht in de gemeente van gelovigen.

3. Terechtwijzen van de tegenstanders

Een ander doel van de tucht is het terechtwijzen van de tegenstanders en hen te leren wat zij hadden moeten weten uit Gods Woord. God heeft ons Zijn Woord gegeven en wij hebben de verantwoordelijkheid om daarin te lezen, en daar uit onder de leiding van de Heilige Geest te leren hoe Hij wil dat wij wandelen en ons gedragen. De Bijbel is nuttig om te leren, te weerleggen, te verbeteren en te onderwijzen in de gerechtigheid (2 Tim. 3:16). Maar als een gelovige zorgeloos wordt en zich niet bekommert om Gods Woord en handelt in strijd met dat Woord, dan wordt hij door de tucht van de Gemeente uit zijn geestelijke slaap wakker geschud, om zich weer te realiseren wat hij allang had moeten weten uit Gods Woord betreffende zijn wandel.

4. Tot nut en herstel van zielen

Zoals al gezegd is het grote doel van tucht het terechtwijzen van dwalenden en het terugbrengen van hen in de omgang met hun Heere en met de Zijnen. Tucht in welke vorm dan ook moet altijd als doel hebben degene waarover het gaat terug te brengen op de weg van zegen. Dat doel heeft ook God voor

ogen als hij Zijn kinderen tuchtigt. Hebrëen 12:10-11 zeggen dat dit gebeurt tot ons nut, opdat wij aan Zijn heiligheid deel zouden krijgen, en uiteindelijk in hem die beproefd wordt zou leiden tot een vreedzame vrucht van gerechtigheid. De Gemeente moet ook altijd zoeken naar het nut en geestelijk welzijn van hen die onder de tucht vallen. Of het nu onderwijzend, preventief, terechtwijzend of bestraffend gebeurt, altijd moet de tucht tot nut zijn voor het hart van degenen op wie het van toepassing is. Als de ernstigste vorm van tucht wordt toegepast: de uitsluiting van de Gemeente, die tevens het einde van de tucht inhoudt, is ook daar nog steeds het doel dat het vlees (wat de oorzaak van die zonde was) verdorven zou worden, afgebroken, opdat de geest behouden wordt op de dag van de Heere Jezus (1 Kor. 5:5). Dit is erg kostbaar en we doen er goed aan dit gezegende doel nooit uit het oog te verliezen bij het uitoefenen van tucht. Dit moet altijd de drijfveer wezen. Er mag niets anders in ons hart gevonden worden.

We moeten nooit een boosdoener uit ons midden wegdoen om van de schande en de moeite af te zijn die zoveel zorg en inspanning kosten aan de gelovigen. Nog minder mag er ook maar één gedachte gewekt worden aan wraak ten opzichte van de zondaar, maar veeleer moet er verdriet zijn dat zulke tucht noodzakelijk was. En hij die weggedaan werd moet achtervolgd worden met onze liefdevolle gebeden, opdat de tucht haar nut mag hebben en hem zal leren te breken met het verkeerde, en hem zal terugbrengen bij de Heere en in de omgang met de Zijnen.

Zo'n zegenrijk resultaat vinden we bij de man uit Korinthe die zij uit hun midden hadden weggedaan als een zondaar. In de tweede Brief schrijft de apostel dat de opgelegde straf voldoende voor hem was geweest en dat ze hem nu moesten vergeven en troosten en verzekeren van hun liefde, opdat hij niet door al te grote droefheid zou worden verteerd (2 Kor. 2:6-8). Het beoogde doel van de uitsluiting was bereikt. Zijn eigen wil was gebroken, hij werd bekeerd en teruggebracht bij de Heere en hij was nu zover dat hem vergeven kon worden en hij weer opgenomen kon worden in de gemeenschap van de gelovigen. Wat een heerlijk resultaat van de tucht. Dat de Heere geeft dat wij in onze gebeden altijd dat doel voor ogen hebben.

4. DE UITOEFENING VAN DE TUCHT

We komen nu aan het belangrijkste gedeelte van ons onderwerp, de geest waarin en de wijze waarop deze tucht wordt toegepast. De gemeente is niet zomaar een gerechtelijke instelling waar een proces wordt gevoerd naar aanleiding van het overtreden van bepaalde wetten. Zo handelen is volkomen in strijd met de genade van God waarin wij staan.

Zien op onszelf

Iemand zei eens: 'We moeten ons realiseren wat wij zelf zijn als we spreken over het uitoefenen van tucht bij iemand anders. Dit is bijzonder ernstig. Als ik me bedenk dat ik een arme zondaar ben die gered werd louter op grond van genade en alleen maar in Christus Jezus acceptabel gemaakt ben, ik, die in mijzelf verachtelijk ben, is er dan niet iets afschuwelijkers dan dat ik tucht in eigen handen zou nemen? Mijn eerste gedachte is dan: Wie kan er oordelen dan God alleen?'

'Hier sta ik dan, als niets, temidden van hen die de Heere liefheeft, naar wie ik moet opzien en uitnemender moet achten dan mijzelf, en dan zie ik mijn eigen zondigheid en nietigheid voor de Heere; en dan spreken we over de uitoefening van tucht! O, wat een ernstige gedachte is dat. Als ik er zo aan denk dan beklemmt het me. En ik kan er alleen mee in het reine komen als ik denk aan de liefde. Alleen de liefde mag de werkelijke drijfveer van de tucht zijn. En het doel van de liefde is niets minder dan het vervolmaken van het voorwerp waarmee ze bezig is... Hoewel de grond tot het handelen de gerechtigheid is, is toch de drijfveer de liefde en de liefde voert het uit om wat het haar ook kost de gezegende heiligheid van de gemeente hoog te houden. Het vlees mag hier geen enkele rol spelen' (J.N.D.).

Galaten 6:1 leert ons: 'Broeders, zelfs als iemand door een overtreding overvallen wordt, brengt u die geestelijk bent zo iemand terecht in de geest van zachtmoedigheid, ziendde op uzelf, opdat ook u niet in verzoeking komt'. In een geest van zachtmoedigheid lezen we, moet met een afgedwaalde gehandeld worden en niet met welke gedachte dan ook aan superioriteit. Ook hier is weer het doel, en het is goed om dat nog eens te onderstrepen, het terecht brengen van de broeder.

Droefheid en vereenzelviging

Toen Paulus aan de Korinthiërs schreef over het kwaad dat ongeoordeeld in hun midden was, vermaande hij hen om niet opgeblazen te zijn, zij hadden moeten treuren opdat hij die deze dingen deed, weggedaan zou kunnen worden (1 Kor. 5:2). We leren hier dus dat er droefheid in het hart van de gelovigen moet zijn als iemand als zondaar moet worden weggedaan omdat hij ongeschikt is om met hem in relatie te zijn. In plaats van te handelen op een koude, gerechtelijke, Farizeïsche manier moet er droefheid zijn, nederigheid en belijdenis van gezamenlijke zonde en schaamte, dat zo iets heeft kunnen plaats hebben in het huis van God. Er kan zelfs gelegenheid zijn tot zelfverwijt na zo'n uiterste handeling van uitsluiting. Was er voldoende toegezien op de dwalende? Was er voor gebeden? Was het Goddelijke voorbeeld hem uitgelegd? Was de ware herderlijke zorg aan hem besteed? Al deze vragen komen onder de aandacht als er ware schaamte aanwezig is in de harten.

Daarnaast moet de Gemeente zich niet alleen met het kwaad bezig houden als iets wat een persoon heeft begaan, maar als haar zonde en deze gezamenlijke zonde en schande belijden. Paulus schreef aan de Korinthiërs: 'U... hebt geen leed gedragen'. Het was hun zonde; zij werden er allemaal mee vereenzelvigd, zoals een grote familie erop wordt aangezien als een van haar leden verkeerd handelt. Zo schreef eens iemand: 'De Gemeente is nooit goed toegerust voor het uitoefenen van tucht als zij zich niet eerst heeft vereenzelvigd met de zonde van de enkeling. Als zij dat niet doet krijgt haar handelen het karakter van een rechtspraak en staat de genade van Christus er volledig buiten... Er is in de Gemeente nooit plaats om tucht uit te oefenen, tenzij de zonde van de persoon gezien gaat worden als de zonde van de Gemeente. Ik denk niet dat een enkele Christen, of een groep Christenen, tucht kan uitoefenen tenzij zij een rein geweten hebben en de invloed van het kwaad en de zonde in de tegenwoordigheid van God hebben ondervonden alsof het door henzelf was begaan. Dan ervaart men hoe nodig het is om zichzelf te reinigen' (J.N.D.)

In het Oude Testament moesten de priesters het zondoffer van de mensen eten op een reine plaats (Lev. 10:17,18). Zij droegen de ongerechtigheid van de vergadering en deden verzoening voor hen. Dit wijst ons op ons priesterlijk tussen beide treden, als wij de zonden van anderen de onze maken en als priesters bij de Vader pleiten dat de oneer mag worden verzoend die het lichaam van Christus, waarvan wij de leden zijn, is aangedaan. In deze geest moet tucht worden uitgeoefend.

Toen de apostel op strenge wijze aan de Korinthiërs schreef en hen beval om de zondaar uit hun midden weg te doen deed hij dit, zo schrijft hij later: '... in grote druk en benauwdheid van hart heb ik u geschreven onder veel tranen' (2 Kor. 2:4). Dit is de enig juiste houding bij het uitoefenen van tucht.

Tot hiertoe hebben we gezien dat tucht noodzakelijk is, wat het doel ervan is en de geest waarin deze moet worden toegepast binnen de Gemeente.

We gaan ons nu bezighouden met de tucht zelf zoals de Bijbell daarover spreekt. We zullen gaan ontdekken dat bij tucht binnen de Gemeente verschillende vormen en stadia zijn te onderscheiden.

Tucht is een erg breed onderwerp. In de ruimere zin van het woord omvat het al de orde en bestuur in het huis van God. Dat wil zeggen alle zorg die er aangewend wordt om het huis van God te besturen. En hieronder vallen dan alle vormen van zorg, van de meest simpele waar een broeder interesse toont voor een ander en hem advies geeft, tot de openlijke terechtwijzing en berisping in de gemeente die soms noodzakelijkerwijs moet uitmonden in een wegdoen van de zondaar uit de gemeente.

Tucht mag nooit worden voorgesteld als een ondergeschikt onderdeel in het wel en wee van de Gemeente. Het is erg veelomvattend. Zo vallen niet alleen het onderwijs in de weg van God, de

terechtwijzing, de opvoeding in gehoorzaamheid, de onderwerping aan de regels maar ook alle andere stadia van herderlijke zorg. Meestal zal de tucht binnen de Gemeente zich afspelen op het persoonlijke vlak door opzieners en herders. Het is het werk van oplettende herders die zorgdragen voor de schapen en hen weiden, bewaren, leiden, terechtwijzen en in liefde vermanen. Dit is het belangrijkste onderdeel van de tucht en dit zal in vele gevallen kunnen voorkomen, dat zwaardere vormen van tucht nodig zijn. Het is daarom van het grootste belang dat er zulke zorg is in de Gemeente. Dit is het begin van de tucht. Het is zonneklaar dat er een grote verscheidenheid is aan overtredingen die in het huis van God kunnen worden begaan. Sommige zijn ernstiger dan andere en vereisen een zwaardere vorm van tucht. Het woord van God toont ons dan ook verschillende vormen en stadia van tucht die in de Gemeente moet worden uitgeoefend. Ieder geval moet echter op zichzelf worden beschouwd, zodat er kan worden overwogen tot welke vorm van tucht deze overtreding moet worden gerekend.

5. VERSCHILLENDE VORMEN VAN TUCHT

1. Herstel bij het overvallen worden door een overtreding

Galaten 6:1 leert ons: '... als iemand door een overtreding overvallen wordt, brengt u die geestelijk bent zo iemand terecht in de geest van zachtmoedigheid.' Omdat het hier heel in het algemeen gaat over een zonde en het daarmee gepaard gaande werk van herstel, mogen we dit ook toepassen op dat falen waarbij alleen deze vorm van tucht, het persoonlijk handelen, nodig is tot het herstel van de betrokkene. Deze vorm is de oplettende herderlijke zorg. Het oorspronkelijke woord hier voor 'overtreding' betekent eigenlijk 'van de rechte weg afvallen' en wordt elders ook wel vertaald door 'fout', 'mislukking' of 'zonde'. Het woord 'overvallen' betekent zoveel als 'voortijdig grijpen of vastpakken', zodat het gedeelte eigenlijk letterlijk betekent dat iemand 'bij verrassing gegrepen of gevangen genomen werd, overrompeld door een zonde of overtreding'. Het woord vertaald door 'terechtbrengen' betekent oorspronkelijk het weer 'helemaal recht, in het gelid zetten of in lijn brengen', en op andere plaatsen wordt het ook vertaald door 'herstellen' of 'samenvoegen'. In de medische wereld wordt dit woord ook gebruikt voor het zetten van een arm of been.

We leren dus hier iets over de aard van het onderhavige geval en het werk van liefde dat hier noodzakelijk is en het beoogde doel. Iemand is gevallen in zonde door een gebrek aan waakzaamheid en afhankelijkheid van God. Hier is liefdevolle zorg en genadig handelen op zijn plaats. Met dit kwaad moet worden gehandeld in een geest van zachtmoedigheid en het moet ertoe leiden dat de persoon zowel het kwaad als de wortel ervan veroordeelt, de zorgeloosheid, het zelfvertrouwen en het nalaten van geestelijke oefening die deze val mogelijk maakten. Het is nodig zo iemand te bezoeken en vriendelijk met hem te spreken en biddend het Woord toe te passen op deze dwalende, zoals de Heere het water gebruikte voor de voeten van Zijn discipelen in Johannes 13:5-14.

Als het doel is om de gewonde ziel te verzorgen en te herstellen, en als alles gedaan wordt in een geest van zachtmoedigheid door iemand die geestelijk is en die zich diep bewust is van zijn eigen zwakheid, dan zal er in de meeste gevallen ook een belijdenis en herstel van de persoon volgen. Soms gebeurt dit niet direct bij het eerste bezoek, maar zijn er meer nodig en veel gebed. Als de overtreding is beleden en veroordeeld, is de persoon hersteld voor de Heere en de zaak is geregeld. Anderen hoeven er niets van te weten. Maar als er niet geluisterd wordt naar het Woord en er geen belijdenis van het kwaad en herstel volgt dan zijn andere vormen van tucht noodzakelijk.

2. Terechtwijzing van en onttrekking aan hen die ongeregeld wandelen

In 1 Thessalonika 5:14 lezen we: 'En wij vermanen u, broeders, wijs de ongeregelden terecht'. Als iemand zich niet onderwerpt aan de regels en de orde van de Bijbel in de Gemeente, maar ongehoorzaam is aan Gods Woord en in eigen wil en zonder zich ergens iets van aan te trekken zijn weg gaat, is hij een 'ordeloos levende'. Hij moet dan gewaarschuwd worden door de broeders die zorgdragen voor de zielen in de gemeente. Zo iemand is vleselijk en realiseert zich niet waar zijn ordeloos gedrag hem leidt, maar dit is duidelijk voor degenen die toezien op de gemeente en

verantwoordelijk zijn voor het geven van waarschuwingen, zodat ernstiger gevolgen kunnen worden voorkomen, die zouden plaats vinden als er niets gedaan werd. Als broeders in Christus moeten we 'vol zijn van goedheid, vervuld met alle kennis, in staat ook elkaar te vermanen' (Rom. 15:14).

Een geestelijke broeder is iemand die inzicht heeft en onderscheidingsvermogen, iemand die kan waarschuwen voor mogelijke problemen. Als gelovigen niet handelen naar Goddelijke orde, dan is het de verantwoordelijkheid van hen die God in de gemeente als opzieners heeft gesteld om de 'ongeregelden' te waarschuwen, en hen te wijzen op het gevolg van hun weg en hen te vermanen om hun gedrag te wijzigen en te onderwerpen aan het Woord van God. Zo'n waarschuwing kan door enkele broeders gegeven worden of namens de gemeente. God wordt in gebed gesmeekt of Hij de vermaning wil gebruiken tot zegen van de betrokkene en het resultaat wordt aan Hem overgelaten.

Als de waarschuwing geen gevolgen heeft moet er een volgende stap genomen worden. Die vinden we in de tweede Brief aan de Thessaloniërs in hoofdstuk 3:6: 'Maar wij bevelen u, broeders, in de Naam van onze Heere Jezus Christus, dat u zich onttrekt aan iedere broeder die ongeregeld wandelt en niet naar de overlevering die hij van ons ontvangen heeft'. Aan iemand die ongeregeld wandelt of niet in de pas loopt en die niet let op waarschuwingen en vermaningen moeten we ons onttrekken.

In 2 Thessalonika 3:14,15 zegt de apostel verder: 'Als iemand niet gehoorzaam is aan ons woord door middel van deze brief, maak hem als zodanig bekend en laat u niet met hem in, opdat hij tot inkeer komt. En beschouw hem niet als een vijand, maar wijs hem terecht als een broeder'. Een gelovige die tegen het Woord van God ingaat en ongeregeld wandelt moet geïsoleerd worden, zodat hij zal gaan voelen dat hij verkeerd doet en zich zou schamen voor zijn wandel. Elk sociaal contact moet worden verbroken en er mag geen teken van omgang met hem zijn. De gemeente moet hem geen hand meer geven hoewel hij nog wel mag deelnemen aan de tafel des Heren. Er is nog niet voldoende grond om hem uit de gemeente te verwijderen als een zondaar. Deze tucht van onttrekking heeft als doel om de ongeregelde terecht te brengen, zodat hij op zijn weg zal bezwijken en hersteld zal worden in zijn relatie met de Heere en zijn plaats aan de tafel van de Heere mag behouden. Hij moet niet gehouden worden voor een vijand maar vermaand worden als een broeder.

Is er echter geen bekering maar verharding in zijn wandel dan zal er uiteindelijk uitsluiting op volgen.

Deze speciale vorm van ongeregeld wandelen vinden we in Thessalonika waar sommigen niet werkten en zich overal mee bemoeiden: 'Want wij horen, dat sommigen onder u ongeregeld wandelen door niet te werken, maar zich met allerlei dingen te bemoeien' (2 Thess. 3:11). Zij leefden waarschijnlijk van wat de heiligen hen gaven en werkten niet voor hun eigen levensonderhoud. Daarbij bemoeiden zij zich met andermans zaken en verspreidden allerlei geruchten. 1 Timotheüs 5:13 waarschuwt jonge weduwen ervoor er niet in te vervallen: 'En tevens leren zij ook in ledigheid rond te gaan bij de huizen, en niet alleen in ledigheid, maar ook babbelachtig, bemoeiziek, sprekend wat niet behoort.' Iemand die niets te doen heeft kan al gauw een werktuig worden in de satans hand en moeilijkheden veroorzaken in het midden van de gelovigen, door zich met andermans zaken te bemoeien en praatjes te verspreiden. Gemeenten zijn vaak in opschudding en problemen gebracht door zulke bemoeials en kletsers. Zulke personen wandelen ongeregeld en moeten gewaarschuwd worden en we moeten ons aan hen onttrekken als zij hun gedrag niet veranderen.

Maar het bovenstaande is niet de enige vorm van ongeregeld wandelen. Zo'n wandel kan zich ook anders openbaren. Uit contacten die men heeft, het gezelschap waarin men verkeert of de plaatsen die men bezoekt en zo meer, kan duidelijk worden dat de leefwijze niet in overeenstemming is met het Evangelie van Christus en Zijn Woord. In de Thessalonicenzenbrief is ons het algemene principe voorgesteld voor alle gevallen van ongeregeld wandelen en het toont ons hoe we dan moeten handelen.

3. Openlijke bestraffing

In 1 Timotheus 5:20 onderwijst de apostel Paulus Timotheus: 'Bestraf hen die zondigen in het bijzijn van allen, opdat ook de overigen vrees hebben'. Hier vinden we een ernstiger vorm van tucht dan die van de persoonlijke vermaning of waarschuwing waarover we zojuist hebben nagedacht. Deze Bijbeltekst heeft betrekking op gevallen van zonde van dusdanige aard, dat openbare bestraffing in de gemeente noodzakelijk is. Het gedeelte zegt letterlijk: 'Zij die zondigen (het tegenwoordig deelwoord) dat wil zeggen zij die voortgaan in een zondige koers, veroordeel hen of stel hen aan de kaak voor allen'. Het zondigen hier neemt een karakter aan waardoor het openbaar getuigenis van de gemeente geschaad wordt, zodat een openbare bestraffing noodzakelijk is om de gemeente te reinigen van de blaam en de overtreding te veroordelen.

Dit kan zich voordoen als iemand zich niet wil onderwerpen aan de persoonlijke vermaning. Deze zaak is nu uitgegroeid tot iets waarin meer nodig is dan slechts een persoonlijke vermaning. Het kwaad heeft zich nu zo vast geworteld dat het openbaar wordt en het openlijk getuigenis van de gemeente daardoor wordt aangetast, zodat er nu krachtiger tucht nodig is om de boosdoener te overtuigen en te herstellen. Een openlijke bestraffing wordt dus uitgesproken over de dwalende in aanwezigheid van de hele gemeente en zijn dwaling wordt openlijk benoemd.

Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen als iemand zich gemengd heeft in een straatruzie, of zijn vrouw in het openbaar geslagen heeft of anderszins openlijk te schande werd. Het werd openbaar begaan en dus moet hij ook openbaar bestraft worden. Natuurlijk moeten de gevallen duidelijk liggen. Geen enkele tucht mag er worden uitgeoefend op een van 'horen zeggen'.

Een voorbeeld van zo'n broederlijke bestraffing in het openbaar in de gemeente van de heiligen vinden we in Galaten 2:11-14. Hier wordt verteld hoe de apostel Paulus in het openbaar de apostel Petrus vermaande voor alle heiligen in Antiochië. Petrus was, door zijn weigering om met de gelovigen uit de heidenen te eten, teruggekeerd van de genade naar de gebondenheid onder de wet. Daarom weerstaat Paulus hem 'openlijk omdat hij te veroordelen was' en 'zei tot Kephas in het bijzijn van allen: Als u, die een Jood bent, leeft zoals de volken en niet zoals de Joden, waarom dwingt u de volken naar Joodse wijze te leven?' Door Petrus' houding werden anderen meegesleept (zelfs Barnabas) en 'wandelden niet recht naar de waarheid van het Evangelie'.

Dit was ernstig en de apostel Paulus bestrafte Petrus in het openbaar voor deze tegenspraak in wandel en leer. Door zo te handelen corrigeerde hij niet alleen Petrus' verkeerde stap, maar voorkwam hij ook dat de kwalijke invloed zich zou uitbreiden naar anderen in de gemeente in Antiochië, die gevaar liepen om van de volle waarheid van het Evangelie van de genade van God af te vallen.

Hij die de bestraffing uitspreekt zal zich ervoor moeten hoeden om ook maar in enig opzicht nijd of een geest van Farizeïsme te vertonen. De ernst en het belang van deze handeling moet zo duidelijk naar voren komen en het verdriet over deze zaak moet zo indringend op het hart van de aanwezigen gelegd worden, dat de overtreder zo wel als alle andere aanwezigen diep getroffen worden. '... opdat ook de overigen vrezen' (1 Tim. 5:20).

Timotheüs werd verder nog opgedragen om in dit verband 'deze dingen te onderhouden zonder vooroordeel, zonder iets te doen uit partijdigheid' (1 Tim. 5:21). Hij moest iedereen bestraffen, of hij nu oud of jong was, waar dan ook, en welke plaats zij ook in de gemeente innamen, zelfs oudsten. Er is vandaag niemand meer die de autoriteit heeft als een Timotheüs of de apostelen, maar wij hebben het Woord van de apostelen in de Bijbel, en de Gemeente is verantwoordelijk om dat zonder uitzondering toe te passen. Het moet door iemand gedaan worden, liefst een oudere broeder die goed bekend staat en in het algemeen zal het gebeuren na overleg met de verantwoordelijke broeders van de gemeente.

Zo'n openlijke terechtwijzing van iemand die zondigt komt vandaag in de Gemeente van de heiligen niet vaak voor, maar wij geloven dat als dit meer zou worden gedaan er meer eerbied voor God en zorgvuldigheid in de wandel zou zijn onder de gelovigen. Er zouden ook minder gevallen van uitsluiting voorkomen, omdat de dwalenden terechtgevoerd en staande gehouden zouden zijn in het begin van hun dwaalweg.

Dat deze gezonde en beproefde vorm van tucht minder verwaarloosd wordt in de Gemeente en waar nodig toegepast. We mogen hier ook denken aan wat Paulus tot Titus zegt als hij schrijft: 'Spreek dit en vermaan en bestraf met alle gezag, laat niemand u verachten' (Titus 2:15).

4. Handelen met een sektarisch mens

Titus 3:10,11 geeft ons de vorm van tucht die nodig is bij een sektarisch mens. 'Verwerp een sektarisch mens na de eerste en tweede vermaning, daar u weet dat zo iemand verkeerd is en zondigt, terwijl hij door zichzelf veroordeeld is'.

Het woord voor 'sektarisch' in het Grieks betekent: een lering, gedragslijn of gedachte, opinie. Iemand die zijn eigen weg kiest en zelfzuchtig is, is een sektarisch mens. In zelfzucht dringt hij zijn eigen ideeën en schijnleringen op aan anderen en vormt een partij met degenen die zijn gezichtspunten delen. Dat is een sekte.

Dit brengt voor de Gemeente het ernstige gevaar met zich mee van scheuringen. Een sektarisch mens mag dan misschien gezonde leringen hebben, toch vormt hij een groep om zich heen met zijn eigen gedachten en speciale inzichten.

Sektarisme heeft in de kerkgeschiedenis altijd de betekenis van iets dat tegen het orthodoxe geloof ingaat, maar de werkelijke inhoud van het woord sektarisme is *zelfzucht*. Het eerste effect is het veroorzaken van sekten en scheuringen in de Gemeente.

Zo iemand moet één of twee maal vermaand worden. Hij moet daarbij aan de ernst van zijn zonde herinnerd worden en gewaarschuwd voor de ernstige gevolgen. Als deze dubbele vermaning voor zijn sektarisch en partijzuchtig gedrag niets uitwerkt, dan moet hij verworpen worden. Dat betekent: niets meer met hem te maken hebben. Bij zijn herhaald weigeren te luisteren naar de vermaningen toont hij zijn werkelijke gezicht. Hij is verdorven, hij is van de waarheid afgedwaald en zondigt. Zijn geestelijke hoogmoed wordt openbaar en hij veroordeelt zichzelf. Het is duidelijk geworden dat met hem geen relatie meer kan worden onderhouden en hij moet geweigerd worden als een veroorzaker van verdeeldheid.

Men kan zich voorstellen dat zo iemand uit de gemeente zal weggaan omdat hij zijn eigen wil en wegen niet aan anderen kan opleggen. Er wordt in deze Brief niet geschreven over het wegdoen van zo iemand als een zondaar uit de gemeente. Misschien komt dat wel omdat dit gedeelte aan Titus persoonlijk geschreven is. Als niemand naar deze mens luistert en hij wordt verworpen, dan zal ongetwijfeld het resultaat zijn (als hij in zijn weg volhardt) dat hij uit eigen beweging weg zal gaan. Deze vorm van tucht resulteert óf in het opgeven van de eigen wil, óf in een verder openbaar worden van zijn geest en weggaan uit de gemeente. Zou hij echter toch in de gemeente blijven, dan zou hij zeker openlijk vermaand moeten worden en hem het zwijgen moeten worden opgelegd en verboden enige openbare dienst te verrichten in de samenkomst. Ook kunnen de gelovigen dan geen omgang met hem hebben. Zoiets kan tenslotte uitlopen op de noodzaak om hem als zondaar weg te doen naar 1 Korinthe 5:13.

5. Markeren en onttrekken aan tweedrachtzaaiers

Nauw verbonden met de sektarische mens is wat we lezen in Romeinen 16:17,18 over de tweedrachtzaaiers: 'En ik vermaan u, broeders, geeft acht op hen die tweedracht en aanstoot verwekken tegen de leer die u geleerd hebt en onttrekt u aan hen. Want zulke mensen dienen niet

onze Heer Christus, maar hun eigen buik; en door vleitaal en lofspraak verleiden zij de harten van de argelozen'.

Dit is wat een sektarisch mens zal doen. Hij verzamelt mensen rondom zich die hem in zijn inzichten willen steunen. Het gevolg is dat deze scheiding in de gemeente zich naar buiten toe openbaart als een scheuring. De ontevreden mensen vertrekken en gaan hun eigen weg. Zij die zichzelf afscheiden van hun broeders en hun eigen gedachten of leerstellingen volgen, zijn de oorzaak van de scheuring en zij moeten gemarkeerd worden en gemeden. We moeten ons van hen afwenden, dat is wat het woord *onttrekken* in de grondtekst betekent.

In Paulus' dagen waren er waarschijnlijk personen die zulke scheuringen elders hadden veroorzaakt. Mochten zij in Rome komen dan moesten zij gemarkeerd worden, zo leert de apostel de Christenen hier, en gemeden, want zij dienen niet de Heere Jezus Christus maar hun eigen buik (ze zoeken hun eigen gewin) en verleiden argeloze mensen.

De Christen wordt opgeroepen om zich te onttrekken aan ongerechtigheid, maar het maken van scheuringen door zijn eigen inzichten op te dringen aan anderen is in strijd met de Bijbel.

Daarin leren we dat we ons moeten beijveren om 'de eenheid van de Geest te bewaren in de band van de vrede' (Ef. 4:3). Alleen als er geen enkele andere weg overblijft om vast te houden aan de gerechtigheid, de waarheid en het heil dan door zich af te scheiden van degenen die de ongerechtigheid doen, is het naar de Bijbel geoorloofd om te breken met belijdende Christenen (zie 2 Kor. 6:14-18; 2Tim. 2:19-22).

6. Het zwijgen opleggen

We kunnen geen direct Bijbelgedeelte vinden voor het zwijgen opleggen aan een broeder in de gemeente, zoals voor de vorige vormen van tucht, maar we kunnen wel principes vinden die ons tot deze vorm van tucht aanleiding geven.

De Bijbel leert ons dat er in de Gemeente vrijheid behoort te zijn voor de Heilige Geest om te gebruiken wie Hij wil voor het uitspreken van gebeden, lofzeggingen en het dienen in de samenkomst (1 Kor. 12:11). Het spreekt vanzelf dat deze vrijheid voor hen die gebruikt worden de verantwoordelijkheid met zich mee brengt, om zich te onderwerpen aan de heiligheid van de Heere, zodat alles tot Zijn eer en verheerlijking gebeurt.

Vleselijke dienst die niet opbouwt

Galaten 5:13 herinnert ons eraan dat: 'u bent geroepen om vrij te zijn; gebruik echter de vrijheid niet als een aanleiding voor het vlees, maar dient elkaar door de liefde'. Vrijheid van de Geest is geen vrijbrief om het vlees te laten werken en zich te verheffen in de gemeente. Zelfs de geringste vleselijke uiting is niet uit de kracht van de Geest en niet tot opbouw, en moet daarom volstrekt worden afgewezen in de Gemeente van God. Het moet tot zwijgen worden gebracht. Elkaar in liefde dienen en niet in zichzelf roemen moet het motief wezen van elke dienst.

In 1 Korinthe 14:3 lezen we: 'wie profeteert, spreekt voor mensen tot stichting en vermaning en vertroosting'. Verder leert vers 26 ons: 'laat alle dingen gebeuren tot stichting' en vers 29 voegt daaraan toe: 'dat twee of drie spreken en dat de anderen oordelen', terwijl 1 Petrus 4:11 zegt: 'Als iemand spreekt, (laat het zijn) als uitspraken van God; als iemand dient, (laat het zijn) als uit kracht die God verleent, opdat in alles God verheerlijkt wordt door Jezus Christus'.

Deze Bijbelgedeelten zeggen ons dat als iemand in de gemeente spreekt hij de mond van God moet zijn en tot opbouw, vermaning en vertroosting moet spreken, zodat God in alles wordt verheerlijkt en de toehoorders door wat gezegd wordt, worden opgebouwd en geholpen in het geloof. Profeteren en

de uitspraken Gods spreken houdt meer in dan alleen de waarheid op een intelligente manier naar voren brengen. Het betekent dat die bepaalde waarheid die God op dat moment wil binden op de harten en gewetens van alle aanwezigen door de kracht van de Heilige Geest aan hen wordt voorgesteld.

We lazen al in 1 Korinthe 14:29 dat de Gemeente deze dienst moet beoordelen en als iemands dienst voortdurend niet tot opbouw is en zonder de kracht van de Heilige Geest tot zegen van de toehoorders, dan moet met zo iemand gesproken worden en als er geen verandering plaats vindt, dan moet het zo iemand verboden worden om nog langer het Woord te bedienen.

Als iemand niet door de kracht van God het Woord van God uiteenzet op een manier die begrijpelijk en opbouwend is, dan is het zeker niet Gods wil dat hij de Gemeente zou dienen. De gelovigen moeten niet worden vermoeid met een nutteloze vleselijke dienst. De Gemeente is verantwoordelijk voor de dienst en de leer die in de samenkomst wordt gebracht, het is daarom haar plicht om iemand die voortdurend in zijn dienen tegen de Bijbel ingaat en nutteloos en tot oneer van God en niet uit de Geest spreekt, het zwijgen op te leggen.

De apostel Paulus schreef aan Timotheüs dat hij hem verzocht om in Efeze te blijven en 'sommigen te bevelen geen andere leer te brengen, en zich niet af te geven met fabels en eindeloze geslachtsregisters, die veeleer twistvragen tot gevolg hebben dan Gods werk, dat in het geloof is' (1 Tim. 1:3,4). We zien hier dus dat sommigen gewaarschuwd werden om een dienst uit te gaan oefenen die gezond was in de waarheid en tot nut, en niet allerlei vragen aan de orde te stellen die niet opbouwen. Als zij door bleven gaan met een dergelijke dienst zouden ze daarmee hun zelfzucht tonen en tot zwijgen gebracht moeten worden door de tucht. Zo'n dienst kan het begin zijn van wat zich later zal openbaren als de dienst van een dwaalleraar.

Paulus schreef ook aan Titus over: 'weerspannige zwetsers en bedriegers, vooral zij die uit de besnijdenis zijn. Men moet hen de mond stoppen' (Tit. 1:10,11). Hoewel dit waarschijnlijk voornamelijk sloeg op mensen buiten de Gemeente, geeft het ons toch wel een aanwijzing hoe het binnen de Gemeente moet toegaan. Vooral in de Gemeente van God moet de mond van 'weerspannige zwetsers' gestopt worden. Trots, ijdelheid en zelfzucht kunnen iemand ertoe brengen te spreken, maar als er geen kracht is in wat hij zegt en de toehoorders er geen zegen van ontvangen, dan is het de vraag of de motieven voor het spreken wel tot eer van God en de opbouw van de gelovigen zijn. Als het duidelijk is dat iemand uitsluitend zelf aan het werk is en dat de Heilige Geest niet werkt, dan moet er tucht worden uitgeoefend en iemand uit de gemeente hem het zwijgen opleggen.

Gebreken

In Leviticus 21:16-23 lezen we een aantal Bijbelse principes die geestelijk toegepast kunnen worden op de dienst van Christelijke priesters in de Gemeente, die ons onderwerp verder kunnen toelichten: 'De Heere sprak tot Mozes: Spreek tot Aäron en zeg: Niemand van je nageslacht, al hun generaties door, die een gebrek heeft, mag naar voren komen om het voedsel van zijn God aan te bieden. Voorzeker, geen enkele man die een gebrek heeft, mag naar voren komen: een blinde man, of een verlamde, of iemand met een misvormd gezicht (noot van de vertaler: NBG vertaalt hier 'geschonden gelaat; in de SV is dit gebrek weggelaten), of te lange ledematen, of iemand die een vergroeide breuk in zijn voet, of een vergroeide breuk in zijn hand heeft, of iemand met een bochel, of een dwerg, of iemand met een vlek op zijn oog, of met uitslag, of een huidziekte of met verminkte testikels. Geen enkele man uit het nageslacht van de priester Aäron met een gebrek mag naderbij komen om de vuuroffers van de HEERE aan te bieden. Hij heeft een gebrek, daarom mag hij niet naderbij komen om het voedsel van zijn God aan te bieden. Hij mag wel het voedsel van zijn God eten, zowel van de allerheiligste als van de heilige offergaven, maar omdat hij een gebrek heeft, mag hij niet bij het voorhangsel komen en niet tot het altaar naderen, opdat hij Mijn heiligdommen (of 'Mijn heilige dingen') niet ontheiligt, want Ik ben de HEERE, Die hen heiligt'.

Een priester die een gebrek had kon niet genieten van alle voorrechten die het priesterschap met zich meebracht. Hoewel hij het brood van zijn God mocht eten, mocht hij niet ingaan in het heiligdom en tot het altaar naderen om het brood van zijn God te offeren. Hij mocht het volk niet vertegenwoordigen in een priesterlijke dienst.

Als we dit toepassen op de Gemeente zien we dat het voorgaan in gebed, dank of lofzegging of bediening in de samenkomst van gelovigen een officiële vertegenwoordiging is, een priesterdienst, en het bovenstaande brengt ons er toe te zeggen dat een gelovige die een vergelijkbaar geestelijk gebrek heeft, niet tot God mag naderen voor de mensen of tot hen de woorden van God mag spreken. Hoewel hij mag deelnemen aan het avondmaal des Heren is hij niet geschikt om de mond van de Gemeente te zijn, 'hij zal niet naderen om het brood van Jahweh te offeren'. De lichaamsgebreken die in het genoemde Bijbelgedeelte werden opgesomd zijn beelden van geestelijke gebreken die Christelijke priesters nu kunnen hebben. Iemand die blind is kan niet zien; het ontbreekt hem aan geestelijk inzicht: 'Hij is blind, kortzichtig, en is de reiniging van zijn vroegere zonden vergeten' (2 Petr. 1:9). Een platte neus zou betekenen dat iemand de welriekende reuk van het offer niet kan onderscheiden. Dit is iemand die een bepaald aspect van de kostbaarheden van wat Christus is voor God niet kan aanvaarden. Een dwerg is iemand die in zijn geestelijke groei is blijven steken en iemand die kreupel is of een gebroken voet heeft wijst op iemand, wiens wandel wankel of niet goed is. Zo iemand is onbekwaam om de priesterlijke dienst in de Gemeente te verrichten.

In het Christendom hoeft echter geen enkel 'gebrek' permanent te zijn. Het geestelijk eten van het brood van God zal al deze gebreken wegnemen. Iemand anders zei eens: 'Onze Hogepriester kan alle gebreken van de leden van Zijn familie wegnemen'. Geen enkele gelovige hoeft blijvend ongeschikt te zijn voor heilige dienst in de Gemeente. De ogen van een blinde kunnen worden geopend, de lamme kan gezond worden en de dwerg opgroeien in Christus als hij wil. Dus zwijgen in de gemeente hoeft niet voor altijd te zijn.

We willen nog nader ingaan op de priester met de gebroken voet of de lamme. Een gelovige die in zijn praktisch Christelijk leven niet wandelt naar Gods Woord heeft een ernstig gebrek. Hij is een kreupele priester en mag geen dienst doen. Als iemand die in de Gemeente dient ernstig faalt in zijn wandel, wordt hij een kreupele priester en dient te zwijgen in de samenkomst, zijn woorden hebben immers geen morele kracht. Als God niet verheerlijkt wordt in iemands wandel, hoe kan Hij het dan worden in zijn dienst? Als de eer van God niet heerst over iemands leven van alledag, hoe kan Gods eer dan het motief zijn voor zijn dienst in de Gemeente?

Zo iemand wandelt niet in relatie met God en kan niet door de Geest gebruikt worden om Gods uitspraken te verkondigen in de Gemeente. Als hij spreekt in de Gemeente moet hij onder de tucht geplaatst worden en hem het zwijgen opgelegd worden, totdat zijn wandel weer recht is en hij het vertrouwen heeft teruggewonnen.

Jesaja 52:11 houdt een belangrijke vermaning in voor hen die de dienst in de Gemeente uitoefenen: 'Reinig u, u die de heilige voorwerpen van de HEERE draagt!' Dit moeten Gods priesters altijd voor ogen houden. Zij moeten reine harten, tongen, handen en voeten hebben. Zo niet, dan kunnen zij geen dienst doen in het heiligdom. Onder de oude bedeling moesten de priesters hun handen en voeten altijd wassen voordat zij de tabernakel binnengingen om te dienen (Ex. 30:19,20). Hier zien wij hoe noodzakelijk de voortdurende reiniging is door het Woord.

7. Persoonlijke overtreding

In Mattheüs 18:15-18 heeft de Heere ons geleerd welke stappen we moeten nemen als een broeder tegen een andere gelovige zondigt. Hij laat ons ook zien welke tucht er moet worden toegepast als alle pogingen om de dwalende te winnen en te herstellen niets uithalen. Maar eerst ggan we kort in op de verzen die aan dit gedeelte in Mattheüs 18 voorafgaan.

De passende geestelijke en morele houding

De Heere toont ons hier de morele en geestelijke houding die de onderdanen van het koninkrijk der hemelen hoort te kenmerken. Hij plaatste een klein kind in hun midden als voorbeeld en leerde hen hoe zachtmoedigheid, nederigheid en kleinheid in eigen ogen, als een klein kind worden, de ware grootsheid uitmaakt. Hij vertelde hen toen hoe hoog Hij zo'n gelovende kleine waardeerde en hoe buitengewoon ernstig het in Zijn ogen was om aanstoot te geven aan één van die kinderen.

Ook leerde Hij hen dat zij moesten waken voor alles wat voor henzelf en anderen een struikelblok kon zijn. Het mes van zelfoordeel moet worden gehanteerd op alles wat uit onszelf voort komt. Hij kwam om het verlorene te behouden en daarmee illustreerde Hij nu juist de geest van reddende genade. Hij vertelde hen ook hoe deze kinderen door de Vader gewaardeerd worden en hoe Hij niet wil dat één van hen verloren zal gaan.

Na zo de discipelen te hebben doordrongen van die geest van nederigheid en afhankelijkheid en het gevoel van liefderijke zorg en zoekende genade, die bij Hem en de Vader zo rijkelijk gevonden worden, ging de Heere dit toepassen op hun praktische wandel met elkaar. Hij zei als het ware: 'Ik wil nu zo graag dat jullie ook kanalen worden van Mijn zoekende liefde en genade door te zorgen voor hen die afdwalen, en hen op het rechte pad terug te brengen'. Zij moesten hard zijn tegenover elke dwaling bij zichzelf, maar altijd in een geest van genade naar het welzijn van anderen zoeken.

Dit is het verband tussen de verzen. En nu kunnen we ons bezig gaan houden met de persoonlijke overtreding en de rest van het hoofdstuk. Deze achtergrond opent de weg om het onderwijs van de Heere met betrekking tot dit onderwerp te bestuderen. 'Maar als uw broeder tegen u zondigt, ga heen, bestraf hem tussen u en hem alleen; als hij u hoort, hebt u uw broeder gewonnen' (vs.15).

Ten eerste moet ik er zeker van zijn dat mijn broeder werkelijk tegen mij gezondigd heeft. 'Als uw broeder tegen u zondigt' staat er, niet als u *denkt* of als u *hoort zeggen* dat hij het gedaan heeft, maar als het een vaststaand geval is waarbij beide kanten gekwetst zijn, maar waarbij slechts één onrecht is aangedaan door de ander. Het woord *zondigt* in het Grieks betekent oorspronkelijk 'het doel missen, falen, verkeerd doen, dwalen of overtreden'. In het Nederlands betekent het zoveel als moedwillig het recht van een ander schenden of inbreuk doen op een wet, een regel of een gewoonte.

De eerste stap

'Ga heen en bestraf hem tussen u en hem alleen'. Dat moest hij die gekwetst was het eerste doen zei de Heere. In zijn commentaar op deze woorden zouden we graag aanhalen wat W. Kelly hier zo treffend over schrijft: 'Laten we ons voorstellen dat een broeder u kwetst met iets wat misschien erg moeilijk te verdragen is, een boze uitlating of een onvriendelijke daad tegen u, iets wat u diep raakt als een rechtstreekse persoonlijke overtreding tegen u; hij deed het opzettelijk en het is natuurlijk een grote zonde. Niemand weet het nog dan hijzelf en u. Wat gaat u nu doen? Hier is dit grote beginsel van toepassing. Toen u verdorven en ver van God was, wie kwam er toen bij u? Wachtte God totdat u al uw zonden had weggedaan? Nooit zou dat resultaat opgeleverd hebben. God zond Zijn eigen Zoon om u te zoeken. 'De Zoon des mensen kwam om het verlorene te zoeken en te behouden'. Dat is het principe waarnaar wij moeten handelen.

En niet alleen dat God zo met u handelde. U behoort God toe, u bent Gods kind. Uw broeder heeft tegen u gezondigd, gaat u nu naar hem toe en probeer hem weer het rechte pad te laten bewandelen. Dat is de arbeid der liefde die de Heere Jezus Zijn discipelen voorhoudt. Ze moesten de verlossing zoeken, door de kracht van Gods liefde, van hen die van God waren afgedwaald. Hier is het niet het vlees dat zich te kort gedaan voelt en beledigd is door wat de ander tegen hem heeft... Ik had zo graag, zo zegt Hij... dat je Mijn genade uitstraalt en hem opzoekt die tegen God zondigt, in genade hem opzoekt die afgedwaald is.

Dit is erg moeilijk, tenzij de betrokkene de liefde van God voor ogen heeft en zich verheugt in wat God voor hem is. Hoe staat God tegenover Zijn kind dat een fout heeft begaan? Hij verlangt nergens anders naar dan naar zijn herstel. Als het kind dicht genoeg bij het Vaderhart leeft zal hij de wil van de Vader doen. Een ander mag hem dan kwaad berokkend hebben, maar daaraan denkt hij niet. Zijn broeder is in kwaad gevallen en hij treurt over hem. Zijn verlangen gaat ernaar uit om die afdwaalde weer terug te brengen en niet om zelf gerechtvaardigd te worden, maar om een ziel weer te herstellen in de relatie met zijn Heer.

Hij kan het niet verdragen dat anderen ervan zouden horen. Het gaat hier niet om een zonde waarvan vele anderen ook weten, maar om een persoonlijke overtreding die alleen bekend is bij u beiden. Ga dan naar hem toe en bespreek de fout met hem alleen. Dit gaat ongetwijfeld volledig in tegen het vlees, dat zou eisen dat de overtreder eerst zou komen en zich vernederen of zich op een wereldse wijze niets om de persoon zou bekommeren en hem van kwaad tot erger laten voortgaan. Liefde echter zoekt het goede, zelfs van iemand die de grootste fout begaan heeft.'

De natuurlijke houding van ons vlees zou zijn om de broeder die gezondigd heeft volledig te negeren en niets meer tegen hem te zeggen over zijn fout, maar er met anderen over te spreken of men zou kunnen beslissen om het onrecht te verdragen en er 'gras over te laten groeien' zoals mensen zeggen. Dat kan dan op het eerste gezicht een goede houding lijken en een schijn hebben van genadig handelen, maar dit laat het belangrijkste punt buiten beschouwing, de geestelijke toestand van de broeder die de overtreding beging. Daarom geeft de Heere niet deze weg aan om de zaak op te lossen. Trouwens, het zich onttrekken aan een broeder zou in mijn hart een naar gevoel achter laten. Liefde rust niet als het weet dat het geweten van een dwalende broeder verontreinigd is.

Leviticus 19:17,18 leert ons: 'U moet uw naaste zeker terechtwijzen, zodat u geen zonde op hem laadt. U mag geen wraak nemen of een wrok koesteren tegen uw volksgenoten'.

De Heere zegt dus niet: 'Schrijf hem een brief'. Nee, Hij zei: 'Ga heen en bestraf hem'.

Door iemand een brief te sturen die naar mijn inzicht goed en eerlijk is kan ik mijn eigen gevoelens sparen en de eigen trots bevredigen, maar het zal nooit die gezegende uitwerking hebben die een open gesprek van man-tot-man in liefde heeft. Veel kwaad is er onder Gods volk ontstaan door het schrijven van brieven in plaats van wat ons hier bevolen wordt.

Het Griekse woord dat bij ons vertaald werd door *bestraf* is 'elegzon', wat zoveel betekent als: 'een kruisverhoor met het oog op het overtuigen of weerleggen, censureren, aan de dag leggen'. Het wordt dan ook wel vertaald door: 'leg hem zijn fout voor' of 'toon hem zijn overtreding'. De bedoeling is naar hem toe te gaan en hem te laten zien hoe hij afgedwaald is en dat moet gebeuren 'tussen u en hem alleen'.

Is het helaas niet al te vaak zo dat persoonlijke afwijkingen in een veel breder publiek aan de orde worden gesteld? Vaak wordt het van de een aan de ander doorverteld en vervormd, om dan tenslotte langs een omweg de persoon in kwestie te bereiken. Dit resulteert meestal in een verharding en de dwalende drijft nog verder af in plaats van gewonnen en hersteld te worden. In onze zelfhandhaving past het beter om anderen die onze sympathie hebben onze grieven te vertellen, hoe erg we wel gekwetst zijn door de ander, dan naar diegene toe te gaan en hem terug te winnen die ons dit onrecht heeft aangedaan. Dat is de geest van Christus en de gehoorzaamheid aan het Woord van God. Anders openbaart zich in ons een andere vorm van datzelfde vlees dat onze broeder tot zondigen bracht.

'Als hij naar u hoort, hebt u uw broeder gewonnen'. Liefde is er altijd op uit om de broeder te winnen, nooit om gelijk te krijgen. En het is niet uw tegenstander maar uw broeder, laten we dat altijd voor ogen blijven houden. De Heere heeft Zijn discipelen verteld van de vreugde die de herder had toen hij het verloren schaap had gevonden (vs. 13) en toonde hen hoe blij Hij was toen het verlorene hersteld werd. Dat zou ook ons doel en verlangen moeten zijn.

Maar iemand schreef eens: 'Dit heengaan om hem te 'winnen' zal ook op onze ziel een diepe invloed hebben. Wil ik in ware liefde voor hem ervoor gebruikt worden om hem te herstellen in de weg van de gerechtigheid, wat moet er dan een oplettendheid en zorg gevonden worden! Wat zal ik dan niet met aandrang en vurig verlangen voor hem pleiten bij God! Als een vogel zijn kooi verlaten heeft zal elke ruwe hand of harde stem hem nog verder wegdrijven, maar wat moet er niet zorgvuldig en voorzichtig gehandeld worden om in het diertje weer het verlangen op te wekken om terug te keren naar het voedsel en de bescherming! Als het mijn taak was om mijn broeder te kwetsen, dan zou dat eenvoudig kunnen zonder enkele moeite, maar als ik hem moet winnen dan moet genade werken zowel in hem als in mij' (GeoCutting).

Het is nog goed op te merken dat er hier niets gezegd wordt over het tevreden stellen van de verongelijkte. De Heere zegt niet dat 'als hij u hoort alle ongerechtigheid is hersteld', maar 'als hij u hoort dan hebt u uw broeder gewonnen'. Ongetwijfeld zal een van de eerste vruchten zijn, als er werkelijke genade werkt in zijn hart en hij werkelijk gewonnen is, dat hij een diep verlangen heeft om het verkeerde recht te zetten en het onrecht op te ruimen. Maar het oplossen van deze dingen mag nooit het motief zijn om naar hem toe te gaan. Terwijl we de verkeerde dingen bij de Heere laten, moeten we zoeken naar een zegen voor onze broeder.

De tweede stap

Als de eerste stap niet helpt, waarin we alleen naar onze broeder toegegaan zijn en hem op zijn fout hebben gewezen en hij daardoor niet hersteld en gewonnen werd, dan moeten we niet opgeven en de zaak maar op zijn beloop laten omdat er toch niets aan te doen zou zijn. Het is altijd mogelijk dat de manier waarop wij met de zondige hebben gehandeld niet de juiste was, en daarom leert de Heere ons nu dat er opnieuw een poging moet worden gedaan om de tegenstander als een broeder te winnen. De tweede stap wordt ondernomen. 'Maar als hij niet hoort, neem nog één of twee met u mee, opdat door de mond van twee of drie getuigen elk woord vast staat' (Matth. 18:16). Dit is de volgende stap die moet worden gezet. De dwalende wordt nu nogmaals bezocht en wel met nog een of twee meer, die er ook bij hem op aandringen om zijn fout te belijden. Het is zonder twijfel goed dat zij nu het gesprek voeren en hem proberen te winnen. Als hij naar hen hoort en daarmee de zaak geregeld wordt zijn verdere stappen overbodig. Maar als hij niet hoort of toegeeft aan de oproep en het pleiten van de twee meegebrachte broeders, dan wordt de zaak ernstiger en moeten er nieuwe stappen ondernomen worden. De zaak is nu niet meer een kwestie van de één zegt dit en de ander dat, maar ieder woord wordt bevestigd door de mond van twee of drie getuigen.

De derde stap

'En als hij naar hen niet horen wil, zeg het dan aan de Gemeente' (Matth. 18:17). Twee pogingen om de overtreder te herstellen op persoonlijke titel hebben niets uitgehaald, de zaak moet nu openbaar gemaakt worden aan de gemeente. Het moet nu door de gemeente onderzocht worden en openlijk bekend worden gemaakt. De gemeente waarschuwt en smeekt de man. Als hij luistert en zich bekeert dan is het goed, en hij zal hersteld worden bij de Heere en verzoend met zijn broeder waartegen hij de overtreding begaan heeft. 'En als hij ook naar de gemeente niet wil horen, dan zij hij u als de heiden en de tollenaar' (Matth. 18:17). Als hij weigert te luisteren naar de gemeente dan is voor ons de grens van het zoeken naar herstel en het winnen van de dwalende bereikt, en dan we kunnen niets meer doen. Hij moet dan door de gekwetste persoon beschouwd worden als een heiden en een tollenaar, dat betekent dat hij hem in zijn onbereidheid om zijn fouten te erkennen niet meer moet beschouwen als een Christen.

De man die in de vorige verzen nog beschouwd werd als een broeder wordt hier nu een heiden en een tollenaar genoemd. Wat een ernstige zaak! Hij heeft een verharding in eigen wil en zelfrechtvaardiging getoond. Het kan het gevolg zijn van een heel kleine kwestie, maar zijn opgelaaide trots over zichzelf en zijn eigen fout maakt dat God hem nu laat bestempelen als een heiden en een tollenaar.

De Heere laat hier zien wat een groot vuur er kan ontstaan door een kleine vonk. Een persoonlijke overtreding kan tot gevolg hebben dat de gemeente ervan overtuigd raakt dat de man in zijn leven niets Christelijks meer zal openbaren.

We lezen echter niet in Mattheüs 18:17 dat de gemeente iets doet tegen de man: 'Als hij ook naar de gemeente niet wil horen dan zij hij u als de heiden en de tollenaar'. Zolang de gemeente in deze zaak nog niets heeft gedaan moet de gekwetste broeder de niet te herstellen tegenstander beschouwen als een heiden en een tollenaar.

De vierde stap

De Heere gaat nu spreken over het binden en ontbinden door de gemeente, de twee of drie die in Zijn naam bijeen zijn. Dit is de vierde stap door de gemeente, die van de uitsluiting van de onbuigzame, opstandige overtreder. 'Voorwaar, Ik zeg u: Alles wat u op aarde binden zult, zal in de hemel gebonden zijn; en alles wat u op de aarde ontbinden zult, zal in de hemel ontbonden zijn. Nogmaals zeg Ik u: als twee van u overeenstemmen op de aarde over de een of andere zaak die zij zouden begeren, zij zal hun gegeven worden door mijn Vader, die in de hemelen is. Want waar twee of drie vergaderd zijn in Mijn Naam, daar ben Ik in het midden van hen' (Matt. 18:18-20).

Omdat de Heere Zelf in het midden is van de bijeengekomen gemeente, is zij verantwoordelijk om zichzelf te reinigen van het kwaad en is haar het gezag gegeven om zonden te binden en te ontbinden. De zonden van een onbekeerlijke worden 'op hem gebonden' en hij wordt als een zondaar buiten de Gemeente geplaatst. Zoiets wordt gedaan in vrees voor de Heere en Zijn Naam en in overeenstemming met Zijn Woord en het wordt in de hemel gebonden, bekrachtigd.

De Gemeente heeft ook de macht en het gezag om te ontbinden in de regeringswegen op aarde. In verband hiermee spreekt de Heere in het volgende vers over de kracht van het gemeenschappelijke gebed. Deze macht van de Gemeente moet worden gebruikt voor het herstel van iemand die uitgesloten werd uit haar midden, en we merken hier nog eens op dat alle tucht moet worden toegepast om de dwalende terug te brengen. Als zo iemand zich bekeert en teruggebracht is tot de Heere, dan ontbindt de Gemeente zijn zonden, ze scheldt ze hem kwijt en ontvangt hem weer in haar midden.

8. Het wegdoen (uitsluiten) van een boze

Nu gaan we de strengste vorm van tucht behandelen: het uitsluiten door de gemeente van iemand waar alle vorige vormen van tucht zijn toegepast maar zonder positief resultaat zijn gebleven, zodat hij nu als een boze moet worden weggedaan.

Het wegdoen van iemand is een hele ernstige zaak, het is de meest ingrijpende vorm van tucht. Het zal dan ook pas worden toegepast als laatste stap, daar waar alle andere vormen van tucht hebben gefaald. Deze uitsluiting zal nooit door één persoon of een groep van mensen kunnen worden gedaan, zelfs niet door oudsten of zij die opzieners zijn in de gemeente, maar het moet een beslissing zijn van de hele gemeente.

Voor een nadere toelichting op deze uiterste vorm van tucht lezen we 1 Korinthe 5. Dit hoofdstuk handelt over iemand die zich in de gemeente daar schuldig heeft gemaakt aan overspel. Het hele hoofdstuk gaat hierover en is bijzonder leerzaam.

Als in de Gemeente met kwaad moet worden gehandeld, verdient het grote aanbeveling om dit hoofdstuk nog eens nauwkeurig na te lezen. We lezen de vs. 11-13. 'Nu heb ik u geschreven, dat, als iemand die een broeder genoemd wordt, een hoereerder is, of een hebzuchtige, of een afgodendienaar, of een lasteraar, of een dronkaard, of een rover, u met hem geen omgang moet hebben; dat u met zo iemand zelfs niet moet eten. Want wat heb ik ook hen die buiten zijn te oordelen?

Oordeelt u niet hen die binnen zijn? Maar die buiten zijn oordeelt God. Doet de boze uit uw midden weg'.

De boze

Het is belangrijk om op te merken dat het een 'boze' is, en niemand anders die weggedaan wordt uit de gemeenschap van gelovigen. 'Doe de boze uit uw midden weg'. Het zou totaal in strijd zijn met Gods gedachten om iemand weg te doen die slechts één misstap of overtreding heeft begaan.

Bij het toepassen van de tucht uit 1 Korinthe 5:13 is het allereerst noodzakelijk dat de gemeente er zeker van is dat de betrokkene werkelijk een 'boze', een hardnekkige zondaar is. Het moet vaststaan en voor iedereen duidelijk zijn. Verdenking alleen is niet genoeg. We hebben al gezien dat er verschillende vormen van tucht zijn voor een grote verscheidenheid van overtredingen. De vormen van tucht die we tot nu toe hebben onderzocht zou men meer de preventieve, de terechtwijzende tucht kunnen noemen. Het doel daarvan is het voorkomen, het verhinderen dat een dwalende doorgaat met zondigen en een 'boze' wordt. Zijn wandel moet worden gecorrigeerd.

Maar als iemand weigert om zich te laten terechtwijzen en voort blijft gaan op zijn dwaalweg, dan wordt het kwaad - en als kwaad, in welke vorm dan ook, zich in de gemeente openbaart, dan moet daar krachtig tegen worden opgetreden, om de gemeente te beschermen tegen de inwerking van het zuurdeeg: 'Weet u niet dat een weinig zuurdeeg het hele deeg zuur maakt? Zuivert het oude zuurdeeg uit, opdat u een vers deeg moogt zijn' (1 Kor. 5:6,7).

De boze moet worden weggedaan. Dit is 'beschermende tucht' en deze is noodzakelijk om de gemeente te bewaren in de relatie met de Heer, de Heilige en Getrouwe. Het wegdoen van de boze lijkt veel op het amputeren van een lid van iemands eigen lichaam. Het is een erg pijnlijke en afschuwelijke gebeurtenis en wordt alleen toegepast als er geen hoop meer is om het lid te behouden. De amputatie gebeurt om het lichaam te beschermen tegen het gif dat het zieke lid voortbrengt. Zo is het ook bij het wegdoen van een boze, het is noodzakelijk om de gemeente te bewaren voor het verspreiden van het zuurdeeg.

Maar wat is nu *boosheid*? Het is goed dat we dat eens wat dieper uitspitten. Het woord voor *boze* is in het Grieks *poneros* en betekent: het actief uitoefenen van corrupte en ongeoorloofde verlangens. Dus niet zomaar een enkele daad, maar het actief beoefenen van kwaad, het leven in de zonde. Of nog algemener, een boze is iemand die een boze moraal aanhangt en dit kwaad in praktijk brengt. Hij kan worden gekarakteriseerd door geweld of door verdorvenheid, zoals we dat lezen in de dagen van Noach (Gen. 6:5,11-13). Hij is vol bitterheid en vijandschap en is er altijd op uit om kwaad te doen. Deze boosheid is veel meer een gedragspatroon dan een enkele daad. Het is dan ook direct duidelijk dat bij zo'n volharder in een boze weg de wil actief betrokken is.

Boosheid vinden we in het Oude Testament terug in het beeld van de melaatsheid. In dit verband zal het nauwkeurig bestuderen van Leviticus 13 veel licht werpen op ons onderwerp. Daar wordt precies uitgelegd hoe met melaatsheid moest worden gehandeld. De priester moest geduldig alles onderzoeken wat symptomen van melaatsheid vertoonde. Hij moest naar het gezwel kijken of naar een witte plek, en onderzoeken of het dieper ging dan de huid. Als dit het geval was dan moest hij zeggen dat het melaatsheid was en de man moest als een melaatse worden weggedaan. Als het niet dieper ging dan de huid moest hij hem zeven dagen opsluiten en hem opnieuw onderzoeken. Als het dan nog onzeker was moest hij hem nogmaals zeven dagen opsluiten en opnieuw onderzoeken. Als het gezwel zich dan had uitgebreid werd hij tenslotte onrein verklaard - hij was een melaatse.

We zien ook hier weer hoeveel priesterlijke aandacht, geduldig toezien en Goddelijke zorg nodig is, voordat geconcludeerd kan worden dat iemand een boze is. Let ook eens op het terugkeren van dezelfde bewoordingen, keer op keer: 'Hij zal bezien' en... hem 'afzonderen' ... 'en hij zal beoordelen'. Bij dit beoordelen mag geen onrechtvaardigheid zijn of voortijdig oordelen.

Als iemand een wit gezwel in zijn huid had en er kwam snel wit vlees onder, dan was het duidelijk dat het melaatsheid was en degene werd onrein verklaard. Het ging dieper dan de huid en was niet alleen een natuurlijke uitwas, het was een diep gewortelde melaatsheid die de betrokkene uitsloot van Gods tegenwoordigheid.

Zo is het ook met zonde en boosheid. Zonde woont in de gelovige en als hij niet oplet en wandelt in zelfoordeel zal het openbaar worden, bijvoorbeeld als hij plotseling in woede uitbarst of uitvalt tegen iemand, of een overtreding begaat. Het is dan zoals met die bult op de huid of met die brandblaar, waarover we lezen in Leviticus 13:2, 23.

Het zijn droevige uitingen van het vlees, maar het is nog geen melaatsheid of boosheid, alhoewel er zich wel melaatsheid uit kan ontwikkelen. Maar zulke uitbarstingen van onze zondige natuur moeten worden veroordeeld en we moeten ervoor waken dat het zich kan uitbreiden, dat het een zweer wordt die dieper zit dan de huid. Als de gelovige de inwonende zonde toelaat om te werken, kan het zich dieper nestelen en ontwikkelen tot iets wat verder gaat dan een natuurlijke uitbarsting, dan iets oppervlakkigs. Het kan zich dan gaan ontwikkelen tot een werkelijk geval van boosheid en worden als 'een wit gezwel in het vel' en een teken van echte melaatsheid (Lev. 13:10,11).

Als we nu terugkeren naar 1 Korinthe 5:11 zien we daar zes voorbeelden van morele boosheid: 'Als iemand die broeder genoemd wordt een hoereerder is, of een hebzuchtige, of een afgodendienaar, of een lasteraar, of een dronkaard, of een rover; heb geen omgang met hem en eet zelfs niet met hem'. Hier zien we een aantal karakteristieke voorbeelden van wat een boze kenmerkt. Een hoereerder is iemand die zedelijk corrupt is en in ontucht leeft.

Toen Potifars vrouw van Jozef verlangde om bij haar te liggen en overspel te bedrijven antwoordde hij: 'Hoe zou ik dan dit grote kwaad kunnen doen en zondigen tegen God?' (Gen. 39:9). Een daad van ontucht of overspel was een groot kwaad voor God en ook voor Jozef. Het begint met een ander begeren en overspel in het hart (Mat. 5:28) en de eigenlijke zonde komt daaruit voort. Zo iemand hoort niet thuis in de gemeenschap van de heiligen.

Een hebzuchtige is iemand die op winst uit is en steeds maar weer op zoek om te krijgen wat hij niet heeft en dat van anderen weg te nemen. Hebzuchtigheid is een onwettige bezitsdrang die ingaat tegen de goede zeden: ongebreidelde hartelust en hartstocht zijn er direct mee verbonden (lees ook Ef. 5:3 en Kol. 3:5).

Iemand wiens gedrag gekarakteriseerd wordt door ongebreidelde verlangens en lust naar wat hem niet toe behoort moet als een boze worden weggedaan. Hebzucht is afgodendienst zegt Kolossers 3:5. Een afgodendienaar is iemand die goddelijke eer geeft aan afgoden of beelden, of die bovennatuurlijke verering of liefde heeft voor een mens of ding. Een lasteraar is een grof mens die vechtlusig, onbeschaamd, luidruchtig en driftig is, iemand die anderen aanvalt met gemene laster en vuile taal. Iemand zei eens: 'De gewoonte om kwaad te spreken kenmerkt hem, hij bespot anderen en zo iemand hoort niet thuis in de gemeenschap van de heiligen in Gods gemeente' (W. Kelly).

Een dronkaard is iemand die gewend is om onder invloed van sterke drank te zijn. Een rover is iemand die anderen onderdrukt en onrechtvaardig afperst en onder bedreiging en geweld zich dingen van hun toe-eigent. De N.B.G.-vertaling geeft hier *oplichter*.

Als iemand die een broeder genoemd wordt een leven leidt zoals hierboven wordt omschreven, dan moet hij als een boze worden weggedaan. We merken hierbij op dat we niet geloven dat de opsomming in 1 Korinthe volledig is. We vinden hier veel meer een lijst van karakteristieke gevallen van personen die als bozen moeten worden weggedaan en de apostel leert ons hier wat moreel kwaad is. De apostel vervolgt met de woorden: 'dat u met zo iemand niet moet omgaan...' Dit wijst, geloven wij, op een ruimere toepassing dan uitsluitend de in vs. 11 genoemde gevallen.

Zo lezen we in 1 Samuël 15:23 dat want opstandigheid is 'een zonde van waarzeggerij en tegenstreven is afgoderij en beeldendienst'. Dus weerspanning en ongezeggenheid zijn ook 'boos'.

Het is ook belangrijk om te zien dat hetzelfde kwaad in 1 Korinthe 5:11-13 wordt opgesomd als kenmerkend voor de broeder die boos is ook in 1 Korinthe 6:9-10 wordt genoemd, en daar betrokken wordt op hen die het koninkrijk van God niet zullen beërven. Wie dus schuldig is aan deze dingen schaart zich daardoor bij degenen die het koninkrijk van Christus niet kunnen beërven en zijn plaats is daarom *buiten* de gemeente.

Zulke boosheid roept de vraag op of zo iemand wel werkelijk een kind van God is. Zijn wandel is in strijd met zijn belijdenis en de apostel zegt: 'als iemand die een broeder genoemd wordt een hoereerder is,...'. Hij zegt niet 'Als een broeder...' want als een belijdend Christen in zulke zonde wandelt, kan men er niet zeker van zijn dat hij werkelijk een broeder of zuster in de Heere is. Als er Goddelijke zorg en berouw op volgt, zoals in het geval van deze man in Korinthe (vgl. 2 Kor. 2:6-11) dan kan de gemeente er zeker van zijn dat de betrokkene een echt kind van God was en is.

Leerstellig kwaad

We hebben nu gezien wat kwaad is en wat de kenmerken zijn van hen die als *bozen* uit de Gemeente moeten worden weggedaan.

Tot nu toe hebben we ons voornamelijk bezig gehouden met zedelijk kwaad, zonde in iemands leven en wandel. Er is echter nog een andere vorm waarin zich ernstig kwaad kan uiten en dat is leerstellig kwaad, of verkeerde leer. De Bijbel spreekt hierover op verschillende plaatsen. We hebben al stilgestaan bij de woorden uit 1 Korinthe 5:6,7 - 'Weet u niet dat een weinig zuurdeeg het hele deeg zuur maakt? Zuivert het oude zuurdeeg uit, opdat u een vers deeg moogt zijn'. Daar is sprake van zedelijk kwaad, en zoals dat zuurdeeg moest worden uitgezuiverd om te voorkomen dat het hele deeg (de hele gemeente) werd doorzuurd.

We vinden precies diezelfde uitdrukking ook terug in Galaten 5:9: 'Een weinig zuurdeeg doorzuurt het hele deeg'. Bij het bestuderen van de Galatenbrief zien we dat de zonde waar de apostel hier naar verwijst en waardoor de gemeenten in Galatië dreigden doorzuurd te worden boze leringen waren, waarmee sommigen het Evangelie probeerden te vermengen. Het Evangelie werd door deze leraars verdraaid en zo werden de grondslagen van het Christelijk geloof aangevallen.

We ontdekken hier dus dat verkeerde leer niet minder gevaarlijk is en net zo verzurend werkt als verkeerde praktijken of zedelijk kwaad, en dat de reinheid van de Gemeente hierdoor wordt ondermijnd. Het gevolg hiervan was dat dezelfde verantwoordelijkheid die op de gemeente in Korinthe rustte om het oude zuurdeeg uit te zuiveren, nu ook op de gemeenten in Galatië gelegd werd en op al de gemeenten vandaag de dag, om vanuit hun midden alle zuurdeeg van verkeerde leer en de personen die zulke leer brengen weg te doen, uit te zuiveren zoals dat met het zuurdeeg van zedelijk kwaad werd voorgeschreven. Verkeerde leer ondergraaft de grondslagen van het Christelijk geloof, het ondermijnt het hele karakter en het tast de persoon en het werk van Christus aan, Hij wordt van Zijn eer beroofd. Het is nog gevaarlijker en verwoestender dan zedelijk kwaad, omdat het veel venijniger is. Verkeerde leer kan gebracht worden door mensen die uiterlijk onberispelijk leven, en het is daarom veel moeilijker te doorzien dan zonde, die uiterlijk openbaar wordt in iemands leven.

De satan doet zich voor als een engel van het licht en zijn dienstknechten ook (2 Kor. 11:12-15). Er bestaat ook veel meer gevaar dat verkeerde leringen zich verspreiden en door anderen worden overgenomen. Omdat zedelijk kwaad sneller ontdekt wordt, wordt het eenvoudiger verafschuwd en ook sneller behandeld. Iemand kan een godslasterlijke leer aanhangen en leren, en toch als een vroom mens bekend staan en leven en spreken als menig ander toegewijd Christen. Daarom moet het volk van God veel meer op haar hoede zijn voor het zuurdeeg van verkeerde leer. Vele Bijbelgedeelten waarschuwen ons tegen valse leraars onder het volk van God. Heimelijk 'voeren zij verderfelijke sekten in en zelfs verloochenen zij de Meester die hen gekocht heeft' (zie Hand. 20:28-30; Fil. 3:18,19; 2 Tim. 3; 2 Petr. 2 en de Brieven van Joh. en Judas). 'De Geest nu zegt uitdrukkelijk, dat in de laatste tijden

sommigen van het geloof zullen afvallen door zich af te geven met verleidende geesten en leringen van boze geesten; die in huichelarij leugen spreken' (1 Tim. 4:1,2).

Bij verkeerde leer horen alle leringen die de persoon van Christus aantasten. Alles wat Zijn volkomen Godheid ontkent, Zijn werkelijke, volkomen en zondeloze mensheid. Zijn volkomen offer waardoor volmaakte verzoening werd bewerkt, de enige grond tot behoud. Zijn lichamelijke opstanding en Zijn komen in heerlijkheid. Als iemand een van de waarheden betreffende de persoon van Christus en Zijn werk ontkent of de waarheden van rechtvaardiging door geloof en genade alleen, of de noodzaak van wedergeboorte, of het eeuwig oordeel voor hen die niet behouden zijn in twijfel trekt en hij in deze leer volhardt, dan is hij schuldig aan verkeerde leer en er is voor hem geen plaats in de Gemeente van God. Zijn plaats is 'buiten' en niet 'binnen'. Elke leer die de grondslagen van het Christelijk geloof verdraait is een verkeerde leer en is zuurdeeg, het moet uit de Gemeente worden uitgezuiverd. Achter zulke leringen gaan geesten en demonen schuil.

We moeten hier echter voorzichtig te werk gaan. We moeten niet in uitersten vervallen en elke verkeerde lering of uitleg of toepassing van de Bijbel die afwijkt van ons inzicht bestempelen als verkeerde leer. Waar het niet gaat om een fundamentele waarheid móeten we elkaar in liefde verdragen en dienen we Filippenzen 3:15-16 in de praktijk te brengen: 'Als u anders gezind bent, God zal u ook dat openbaren. Maar waartoe wij gekomen zijn, laten wij onze wandel in hetzelfde spoor voortzetten'.

Natuurlijk kan iemand van wie de leer niet goed en Bijbels is niet worden toegestaan om in de Gemeente te leren. Het kan noodzakelijk zijn om zo iemand het zwijgen op te leggen, maar zijn leer hoeft nog niet zo verkeerd te zijn dat hij als een boze uit het midden moet worden weggedaan.

De tweede Brief van Johannes voegt daar nog een belangrijke les aan toe. Hier zien we hoe we met valse leraars moeten omgaan: 'Want er zijn vele verleiders uitgegaan in de wereld, die niet Jezus Christus als in het vlees gekomen belijden. Dit is de verleider en de antichrist... Een ieder die verder gaat en niet blijft in de leer van Christus, die heeft God niet. Wie in de leer blijft, heeft zowel de Vader als de Zoon. Als iemand tot u komt en deze leer niet brengt, ontvang hem niet in huis en begroet hem niet. Want wie hem begroet, heeft gemeenschap met zijn boze werken' (2 Joh. 7-11).

Bovenstaande verzen werden geschreven aan een vrouw, en ze tonen ons de weg die wij allemaal te bewandelen hebben als het gaat om iemand die niet wil blijven in de leer van Christus en dus een dwaalleraar is. Zo iemand moeten we niet in huis ontvangen of groeten, want wie zo iemand zelfs maar groet heeft deel aan zijn boze werken, zo lezen we in bovenstaande verzen.

Ongetwijfeld kunnen we daaruit ook afleiden dat als iedere individuele gelovige, in afhankelijkheid van zijn Heere, zo moet handelen omdat zijn Heere door hem wordt onteerd, ook de gemeente als geheel zo zal moeten handelen en geen omgang meer met die persoon mag hebben. Op grond van 2 Johannes 7-11 kunnen we dus zeggen, dat iedereen die verkeerde dingen leert en aanhangt die op de persoon van Christus betrekking hebben, ieder die verder gaat dan de Bijbel leert en niet belijdt dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, een boze is en uit de Gemeente moet worden weggedaan en niet ontvangen mag worden in huizen of op straat gegroet. Als iemand, of een groep van Gods volk zich verbindt met iemand waarvan zij weten dat hij een boze is, dan hebben zij deel aan zijn boze werk en zij zijn dan in Gods ogen ook verontreinigd, net als die persoon die dat kwaad aanhangt en doet.

Contact met kwaad verontreinigt. Deze basisgedachte vinden we telkens weer terug in de Bijbel. 'Een weinig zuurdeeg doorzuurt het gehele deeg' en 'verkeerde omgang bederft goede zeden' (1 Kor. 15:33). Gelovigen moeten het kwade uitzuiveren en moeten zich er niet mee verbinden en ook niet met de persoon die het aanhangt. Als een gemeente weigert om de boze weg te doen, iemand die schuldig is aan zedelijk of leerstellig kwaad, dan wordt zij er door verontreinigd. En als zij op die weg doorgaat dan moet zij verworpen worden als gemeente van God.

De handelwijze

Hoe moet deze ernstige daad van het wegdoen van de boze worden uitgevoerd?

Allereerst moet er een grondig onderzoek plaatshebben door broeders met veel wijsheid en ervaring, broeders in wie de gemeente vertrouwen heeft en die toezien op het wel en wee van de samenkomst. Details moeten worden onderzocht, feitenmateriaal bijeen gebracht en onweerlegbare bewijzen verzameld. 'Horen-zeggen' en andere mededelingen moeten worden nagetrokken en bevestigd, de waarheid moet aan het licht komen. Elke tuchtzaak, welke vorm het ook aanneemt, zal moeten worden gefundeerd op feiten zowel als op de Bijbel.

Deuteronomium 13:12-15 geeft ons belangrijke aanwijzingen hoe wij moeten handelen als ons mededelingen bereiken over welke vorm van kwaad dan ook. 'Als u over een van uw steden die de HEERE, uw God, u geeft om er te wonen, hoort zeggen: Er zijn mannen, verdorven lieden, uit uw midden voortgekomen en zij hebben de inwoners van hun stad verleid door te zeggen: Laten we andere goden gaan dienen, die u niet kent, dan moet u het onderzoeken, grondig uitzoeken en goed navragen. En zie, is het de waarheid, staat de zaak vast, is zo'n gruwelijke daad in uw midden gedaan, dan moet u de inwoners van die stad geheel en al slaan met de scherpste van het zwaard, door haar met alles wat erin is, ook haar vee, met de scherpste van het zwaard met de ban te slaan'.

Er moet worden geïnformeerd, onderzocht en ondervraagd en mocht het gerucht juist blijken en het kwaad werkelijk aanwezig zijn, dan moet er geoordeeld worden. Een 'horen-zeggen' of een mededeling van de een of ander over ontdekt kwaad is nooit genoeg om als waarheid te worden aanvaard, eerst moet het grondig onderzocht worden.

We hebben al gezien in Leviticus 13 hoe voorzichtig en geduldig de priester iedereen onderzocht, waarbij verschijnselen van melaatsheid waren geconstateerd. Er moet geen haast zijn of vooroordeel. Bij het nemen van welke tuchtmaatregel dan ook moet eerst vaststaan wat de oorzaak geweest is van dit kwaad.

'Een enig getuige zal tegen niemand opstaan over enige ongerechtigheid of over enige zonde, van alle zonde, die hij zou mogen zondigen; op de mond van twee getuigen of op de mond van drie getuigen zal de zaak bestaan' (Deut. 19:15). 'In de mond van twee of drie getuigen zal elke zaak bestaan' (2 Kor. 13:1 en Matth. 18:16). Dit belangrijke principe wordt vele malen in Gods Woord bevestigd. Elke aanklacht staat pas vast op het getuigenis van twee of drie getuigen of op de schuldbelijdenis van de beschuldigde. Eén getuige is niet genoeg. Er wordt echter niet gezegd dat de getuigen Christenen moeten zijn, zoals sommigen wel eisen. Iedere betrouwbare en oprechte persoonlijke verklaring moet als getuigenis worden geaccepteerd.

In het geval van 1 Korinthe 5 was het algemeen bekend dat hij in hoererij leefde. Het was een openbare zonde en de schuld hoefde niet te worden aangetoond. Het was algemeen bekend en de taak van de gemeente was duidelijk: de boze moest worden weggedaan. Als de zaak zo ligt moeten ook wij op dezelfde manier handelen, maar meestal moeten eerst de aanklachten onderzocht en bevestigd worden.

Als een zaak grondig onderzocht is door de verantwoordelijke broeders en de betrokkene blijkt een zondaar te zijn, dan moet de gemeente op de hoogte gesteld worden van de feiten, zodat er een eensluidend besluit kan worden genomen voor de Heere en de weerspannige kan worden weggedaan. Het is niet nodig dat de hele gemeente zich met alle details van de tuchtzaak bezig houdt, maar als de zaak onderzocht is en de feiten duidelijk maken dat de overtreder een boze is, dan wordt de hele gemeente gevraagd om deze ernstige en verdrietige handeling te verrichten en hem weg te doen. Het uitsluiten van de gemeente is evenals het toelaten van een gelovige tot de samenkomst een daad van de gehele gemeente.

Het moet een gemeentelijke handeling zijn en niet de daad van enkele broeders die zeggen te handelen uit de naam van de gemeente. In 1 Korinthe 5:4 spreekt de apostel over deze handeling van uitsluiting: 'In de naam van onze Heer Jezus Christus (als u en mijn geest vergaderd zijn met de kracht van onze Heer Jezus Christus)'. Dit betekent dat (voor zover mogelijk) iedereen daar bijeen was om in de eenheid van de Geest deze ernstige daad van uitsluiting uit te voeren. Iedereen moest zich betrokken voelen bij de oneer die de Heere was aangedaan door dit kwaad dat zich in hun midden had geopenbaard. Er moet een verootmoediging volgen voor de Heere en de gemeente moet zich met die zonde vereenzelvigen. Deze verootmoediging en inkeer tot zichzelf zou de gemeente altijd moeten kenmerken als zij iemand uit haar midden wegdoet.

Handelen door de hele gemeente

De plaatselijke gemeente moet zich altijd goed realiseren dat zij een vertegenwoordiging is van de hele Gemeente van God en dat zij ook handelt voor de gemeente in andere plaatsen. De Gemeente is één lichaam en het is niet mogelijk dat gemeenten onafhankelijk van elkaar handelen of bestaan. De waarheid van de eenheid van het lichaam van Christus en de noodzaak om de eenheid van de Geest te bewaren in de band van de vrede, vereist dat alle tucht die door één gemeente wordt uitgeoefend in alle andere gemeenten wordt aanvaard en doorgevoerd. Wat volgens Gods Woord in de ene gemeente gebonden is, is gebonden in de hemel en ook overal op aarde (vgl. ook Matth. 18:18). De gemeente is verantwoordelijk om te handelen als vertegenwoordigster van het gezag van de Heere in haar midden en Zijn gedachten op de ene plaats zijn ook Zijn gedachten overal elders in de gemeente.

Maar dit brengt natuurlijk voor de plaatselijke gemeenten een bijzondere verantwoordelijkheid met zich mee. Als haar handelen ook alle andere gemeenten bindt, dan moet zij ook in overeenstemming met Gods Woord handelen en zo het geweten van de andere gemeenten gerust stellen. Haar handelen moet zo duidelijk zijn, dat als er vragen komen iedereen ervan overtuigd wordt dat alles werd gedaan wat in de Naam van de Heere en op grond van Zijn Woord gedaan had moeten worden.

Houding ten opzichte van een uitgeslotene

Iemand die zo uitgesloten is, wordt daarmee helemaal onttrokken aan elke vorm van Christelijke relatie. We moeten met zo iemand geen enkele omgang hebben, zelfs niet met hem eten. 'U moet met zo iemand zelfs niet eten' (1 Kor. 5:11). 'Doet de boze uit uw midden weg' (vs. 13). We moeten hierbij opletten dat er niet alleen staat dat we de boze uit de gemeente moeten wegdoen maar 'vanuit uw midden', dat betekent buiten de hele sfeer van Christelijke gemeenschap, zowel gemeentelijk als sociaal. Zo iemand moet alleen gelaten worden, zodat hij de ernst van zijn zonde zal voelen en hij zich zal vernederen en tot belijdenis komen en weer terug keert tot de Heere.

Als de betrokkene een lid is van één Christelijke familie, wonende in eenzelfde huis (als zoon of man) dan spreekt het natuurlijk vanzelf dat we de uitdrukking 'en eet niet met zo iemand' niet strikt letterlijk moeten opvatten. Een vrouw mag niet weigeren om met haar man die onder de tucht gesteld is aan tafel te zitten, want dan zou ze haar verantwoordelijkheid als vrouw ontkennen. Zij zal haar weigering om omgang met hem te hebben op andere wijze tonen.

Omdat de gemeente oprecht en trouw ten opzichte van de uitgeslotene wil handelen, zal er het verlangen zijn en het gebed van iedereen dat de betrokkene weer hersteld zal worden in de relatie met de Heere en de gelovigen. Na enige tijd kan het dan zijn, dat broeders zich door de Heere geroepen weten om uit herderlijke zorg de dwalende te bezoeken om zijn herstel te bewerken. Maar als er geen genade en geestelijke kracht is, moet er geen toenadering gezocht worden. Sociale bezoeken verminderen het doel en de zwaarte van de uitsluiting en zouden het herstel ernstig kunnen vertragen. Eigenlijk zouden deze pogingen tot herstel van de relatie uit moeten gaan van degene die weggedaan werd. Zo zouden zijn grote zorg en vernedering een aanwijzing kunnen zijn voor de gemeente dat de tucht haar doel heeft bereikt en dat God aan zijn ziel werkt.

Als de aanleiding tot de uitsluiting is erkend en veroordeeld en weggedaan en er zijn duidelijke aanwijzingen dat de onder de tucht gestelde daadwerkelijk tot de Heere is teruggekeerd, dan zal de gemeente de zaak weer openen, de tucht ontbinden en de betrokkene weer herstellen in de Christelijke gemeenschap.

Onduidelijke gevallen

Soms kunnen zich binnen een gemeente met iemand problemen voordoen, waarvan de feiten voor hen die de zaak onderzoeken of voor de gemeente zelf niet duidelijk zijn, er is onzekerheid over de te volgen koers. De zaak is niet duidelijk en de schuld of onschuld van de betrokkene of de ernst van de zaak staat niet vast, het is niet helder. Men twijfelt of men hier te doen heeft met iemand die 'door een overtreding overvallen werd' (Gal. 6:1) of dat er sprake is van een zondig gedragspatroon. In zulke gevallen moet de gemeente niet in tucht handelen, totdat alles opgehelderd is en de vraagetekens uit de weg geruimd zijn. Er moet in vol vertrouwen op God gewacht worden, totdat Hij de ware aard van de zaak duidelijk maakt en inzicht geeft hoe er gehandeld moet worden naar Zijn Woord.

Zoals we al uit Leviticus 13 hebben aangehaald, werd iedere Israëliet die symptomen van melaatsheid had zeven dagen afgezonderd, om daarna door de priester onderzocht te worden. Als de plaag niet was uitgebreid werd hij nog eens zeven dagen afgezonderd en aan het einde van die periode nog eens door de priester onderzocht. Als de plaag dan ingetrokken was en zich niet verder had uitgebreid en niet dieper was dan de huid, dan werd de persoon rein verklaard.

Maar als de zweer zich had uitgebreid, dieper in de huid nadat de priester het voor de eerste maal gezien had, dan moest hij nog eens aan de priester getoond worden, mocht dan blijken dat de zweer zich weer had uitgebreid dan werd hij onrein verklaard en als een melaatse buiten de legerplaats gesteld.

Hoewel we misschien in de Nieuwtestamentische geschriften geen parallel kunnen vinden die aangeeft dat wij in dergelijke gevallen op dezelfde manier moeten handelen met mogelijk kwaad in de gemeente, geloven veel broeders dat de principes die we uit Leviticus 13 kunnen leren ons van groot nut kunnen zijn bij het oplossen van problemen in de gemeente, die in vele opzichten sterk overeenkomen met de melaatsheid uit Leviticus 13 die nog niet duidelijk is.

Waar het kwaad van ernstige aard is en de zaak nog niet duidelijk is, kan de priesterlijke zorg in de gemeente ertoe leiden dat de betrokkene gevraagd wordt om voor een tijd vrijwillig af te zien van het deelnemen aan het Avondmaal, de plaats waar de gemeenschap wordt uitgedrukt, totdat de zaak duidelijk is en deze volgens de Bijbel kan worden opgelost. Dit zou kunnen overeenkomen met het 'opsluiten' uit Leviticus 13. Dit hoort echter niet tot een vorm van tucht, maar is eenvoudig een tijdelijke maatregel voorafgaand aan verder onderzoek. Dit onderzoek moet dan ook direct, gedegen en Bijbels plaats hebben, zodat de persoon niet van mogelijk kwaad beschuldigd zal worden, tenzij hij werkelijk schuldig is. Het is niet goed om iemand te vragen niet deel te nemen aan de broodbreking, alleen op de verdenking van kwaad. Maar daar waar gegronde vrees is dat het kwaad veel groter is dan dat wat er al bekend en openbaar is, daar kan de gemeente zo iemand vragen om zich 'terug te trekken'.

Hoewel er geen Nieuwtestamentisch Bijbelgedeelte is dat de Gemeente het gezag geeft om iemand te vragen zich in dergelijke gevallen te onthouden van het breken van het brood en zich 'terug te trekken', toch kunnen de broeders die zich uit priesterlijke zorg met deze zaak bezig houden zich door de Heere gedrongen weten om, vanwege de grote last van bezwarend materiaal dat er tegen een persoon is, voor te stellen dat het voor de betrokkene beter zou zijn als hij zich onthield van het broodbreken, totdat de zaak duidelijk ligt en het een en ander is opgehelderd. Als de betrokkene echter in zo'n geval weigert zich te onthouden dan kan de gemeente het niet eisen, de schuld is immers nog niet vastgesteld en de gemeente kan nog geen tucht uitoefenen totdat dat het geval is. De reactie van de

betrokkene op zo'n verzoek kan echter wel de werkelijke toestand van zijn hart verder openbaar maken. Mocht hij zich echter 'terugtrekken', dan moet de priesterlijke zorg in de gemeente zich blijven bezighouden met de zaak, totdat de betrokkene gevrijwaard is of de zonde openbaar geworden is. De zaak mag niet blijven liggen.

Dat de Heere ons een dieper inzicht geeft in de heiligheid die Zijn huis siert en van de herstellende genade en liefde van Zijn hart voor dwalenden.

R.K. Campbell